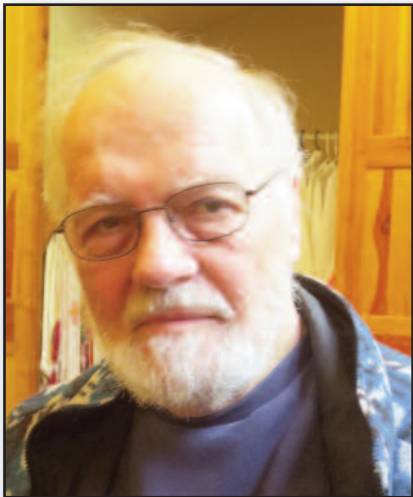

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 05-18-2015

ŠIAME NUMERYJE:

Pokalbis su
A. Saulaičiu – 3 psl.

Dainų šventę pasitinkant – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Įteikiant A. Juodvalkio premiją – šviesūs dukters prisiminimai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Gegužės 14 d. Kaune, Lietuvių išeivijos instituto Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) menėje įteiktos lietuvių išeivijos visuomenininko, žurnalisto Antano Juodvalkio vardinės stipendijos dviem Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) studentėms. Jas įteikė A. Juodvalkio dukra, žinoma JAV lietuvių poetė, žurnalistė Eglė Juodvalkė.

Pradėdama stipendijos įteikimo iškilmes, VDU Lietuvių išeivijos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja, docentė daktarė Dalia Kuizininė papasakojo, kaip gimė idėja įsteigti tokią stipendiją, kaip jis susijusi su Vytauto Didžiojo universitetu. Ji pabrėžė, kad šviesios atminties Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas prie PLB buvo įsteigęs fondą, ir kelerius metus iš jo būdavo skiriama pinigų A. Juodvalkio atminimui iniciatyviems universiteto studentams skatinti.

„Vėliau žurnalistė Eglė Juodvalkė įkalbėjo V. Kamantą skirti pinigų studentams, kurie tyrinėja lietuvių partizanų pasipriešinimo

E. Juodvalkė įteikia premiją S. Bietkytei.

Algio Vaškevičiaus nuotraukos

temą arba pačių partizanų vaikaičiams. Prieš kurį laiką stipendiją įteikus vieno partizano provaikaitei, fondas užsidarė, o prieš metus Eglė Juodvalkė su broliu Uosiu, norėdami ir toliau remti

gabius Lietuvos partizanų tema besidominčius studentus, surinko pinigus norėdami, kad tokia stipendija ir toliau būtų įteikiama”, – sakė D. Kuizininė.
– 6 psl.

Generalinis konsulas susitiko su Ilinojaus vadovais

Generalinis konsulas M. Gudynas ir Ilinojaus gubernatorius B. Rauner.

Agnės Vertelkaitės nuotr.

Gegužės 14 d. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas lankėsi Ilinojaus valstijos sostinėje Springfielde, kur susitiko su naujai išrinktu gubernatoriumi Bruce Rauner bei ilgamečiu valstijos atstovų rūmų pirmininku Michael Madigan.

Susitikime su gubernatoriumi B. Rauner aptarti Lietuvos ir Ilinojaus valstijos politinio, ekonominio bei kultūrinio bendradarbiavimo klausimai. Generalinis konsulas pristatė Lietuvos ekonominę pažangą, pakvietė B. Rauner kartu su verslo delegacija atvykti į Lietuvą, o taip pat ieškojo glaudesnio bendradarbiavimo transporto ir logistikos srityje galimybių. JAV Lietuvių Bendruomenės vardu M. Gudynas pakvietė gubernatorių asmeniškai daly-

tarp šalių, bet ir politinių partijų. Diskusijoje daug dėmesio skirta Pasaulio saugumo situacijai, ypač Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste. M. Gudynas pabrėžė aktyvaus JAV dalyvavimo šio konflikto sprendime svarbą. Atstovų rūmų pirmininkas itin domėjosi Lietuvos energetinės nepriklausomybės pasiekimais, aptarta JAV dujų ir naftos eksporto į Lietuvą ir kitas Europos šalis ekonominė ir politinė svarba. Ypač šiltos ir atviros diskusijos pabaigoje M. Madigan, kuris savo vaikystę praleido tarp lietuvių Marquette Parko rajone, pabrėžė, kad Lietuva jo širdyje turi svarbią vietą.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

Jeigu uždarysite duris visoms klaidoms, tiesa liks už durų. – Rabindranath Tagore

Ne kartą kirbėjo mintis, kad mes, gimę ir augę sovietijoje, esame prarastos lietuvių kartos, nes mūsų dvasinis kūnas liko su-
luošintas. Laimė dar, kad sulaukėme Kovo 11-osios ir galėjome patirti žmo-
niško gyvenimo, nors praeities šmėk-
los nepaliauja mūsų gąsdinti. Štai šio-
mis dienomis vienas vilnietis, vaikš-
čiodamas su sūnumi Vilniuje, Olandų
gatvėje, nusistebėjo, kad elektros trans-
formatorinė – toks nereikšmingas sta-
tinys – sumūrytas iš šlifuo-
tų granitinių luitų, o ne iš kokių nors cementi-
nų blokų. Ėmęs tyrinėti, suprato, kad
tai žydų kapinių antkapiai. Žmogus,
domėjęsis Vilniaus istorija, žinojo,
kad netoliese 1961–1963 m. buvo nu-
griautos didelės žydų kapinės, ir jam
kilo įtarimas, kad po to likę antkapiai
sovietiniais laikais buvo panaudoti
statyboms. Pradėjęs akmenis čiupi-
nėti, pamatė ir žydų rašto raidės. (Ži-
nojome, kad laiptai į Tauro kalną – į
buvusius Profsąjungų rūmus buvo su-
mūryti iš tokių pačių žydų antkapių,
o ant liuteronų kapinių pastatytuose
Santuokų rūmuose mūsų jaunimas
tuokiasi iki šiol.)

Vilnietis sako, kad normaliam, ci-
vilizuotame mieste tai nepriimtina, o
naujasis Vilniaus meras Remigijus Ši-
mašius jam antrina: „Mes srebiame so-
vietinę praeitį“. Ką jau čia ir bepri-
dursi – vargu ar dar yra pasaulyje la-
biau išsigimusių kraštų kaip buvusi so-
vietija ir jos satelitai, kur ir fiziškai, ir
dvasiškai žmonės gyvena panašų į gyvulėlių gyve-
nimą.

Mes sovietijoje išbuvome tik penkiasdešimt
metų, ir tai jaučiame slegiantį palikimą, o vargas ru-
sams, kurie tokioje nužmoginimo sistemoje kanki-
nasi jau beveik šimtą metų (2017 m. jie „švęs“ Spa-
lio revoliucijos šimtmetį). Dabartinė jų valdžia so-
vietinės sistemos marazmą tęsia toliau. Rusai jau net
nebesupranta, kokie yra nelaimingi, nes nei jie, nei
jų tėvai ir seneliai nematė normalaus gyvenimo ir
normalių žmonių santykių bei vertybių. Todėl gal ir
nereiktų jų smerkti, kad jie beveik visuotinai (didelė
dalis gal iš baimės ir paklusnumo) palaiko savo iš-
krypusios moralės valstybės vadovą, kuris pradėjo
broliždišką ir veidmainišką karą prieš ukrainiečių
tautą.

Pastaruoju metu išsijusę diskutuojame dėl
kandidato į švietimo ministrus. Ankstesnis mi-
nistras Dainius Pavalkis buvo atleistas dėl to, kad ne-
norėjo vogti ir sukčiauti vienos partijos labui. Taip
mano Prezidentė, taip mano ir ta Lietuvos dalis, kuri
už ją balsavo. Darbo partija pasiūlė kitą žmogų – Sei-
mo vicepirmininką (buvusį Seimo pirmininką)
Vyda Gedvilą. Kaip reikalauja įstatymai, slap-
tųjų tarnybų buvo paprašyta medžiagos apie šį asmenį, ar
jis neturi ydų ir nusižengimų, kurie užkirstų kelią
jam užimti šias atsakingas pareigas. Tą pačią me-
džiagą apie jį gavo ir Prezidentė, ir premjeras.
Premjerui asmuo pasirodė be priekaištų, tuo tarpu
Prezidentė atsisakė net diskutuoti apie jį ir dar nu-
sistebėjo, kaip Premjeras išdrįso jį teikti. (Kaip sa-
koma, kiekvienas sprendžia pagal savo sugedimo
laipsnį.) Kaip savais kanalais išsiaiškino žurnalis-
tai, slap-
tųjų tarnybų pažymoje esą buvo kalbama, jog
kandidatas į ministrus protegavo savo partiečius už-
imant svarbias pareigas valstybinės tarnyboje, o ves-
damas antrą žmoną priėmė dovaną iš verslininko,
kuris sumokėjo už jo „bernvakarį“ ir pan.

Mūsų bėdų pagrindinė priežastis greičiausiai yra moralinė

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Elektros transformatorinė

Ir nepaisant to, iš visų pusių pasipylė kaltinimai Prezidentei, kad ji autokratė, kad ji „nekenčia Darbo partijos“, kad ji vadovaujasi informacija, kuri neprieinama visuomenei, kad piktnaudžiauja savo padėtimi ir t. t. Piktinosi socialdemokratas premjeras (nors vėliau susigriebė ir sumetė kaltę ant slap-
tųjų tarnybų, neva jos jam suteikė mažiau medžia-
gos negu Prezidentei), kai kurie žurnalistai, kai kurie politikos komentatoriai, apie Darbo partijos at-
stovus jau ir kalbėti netenka. Bet negalėjau patikėti, kad tarp šitaip pasipiktinusųjų buvo ir Vakarų kultūrą į Lietuvą atvežęs Kęstutis Girnius, kuris komentuodamas konfliktą dėl švietimo ministro var-
tojo tokį išsireiškimą: „prezidentės vendeta prieš Darbo partiją“. K. Girnius peikė Prezidentę ir dėl to, kad ji anksčiau ministre neskyrė darbi-
tės V. Baltraitienės, kuri, anot komentatoriaus, „kol kas be prie-
kaištų vadovauja Žemės ūkio ministerijai“, nors Sei-
mo antikorupcijos komisijos vicepirmininkė Agnė Bilotaitė būtent šią ministeriją viešai priskyrė prie Darbo partijos „įdarbinimo“ (kai visur sodinami ne specialistai, o savi žmonės) ministerijos.

Visiems pasipiktinusiems pasirodė baisesnė – nedovanotina – Prezidentės autokratija ir niekas ne-
išdrįso pasakyti, kad Prezidentė tiesiog aukštai iš-
kėlė kartelę kandidatui į ŠVIETIMO ministrus. Vieninteliai komentatoriai Andrius Tapinas ir Bro-
nius Matelis pripažino, jog Prezidentė „turi teisę pa-
sakyti, kad nepasitiki V. Gedvilu“.

Praejus keletui dienų pats kandidatas į švieti-
mo ministrus atsisakė pretenzijų į šį postą. Kodėl? Gali būti dėl to, kad dienraščio „15 min.lt“ žurnalistai
ėmė domėtis šio mokslo vyro daktarine disertacija (anksčiau jis buvo Kauno sporto universiteto pro-
rektorius), kuri pasirodė labai panaši į kolegos prieš metus parašytą. Kilo įtarimas, ar disertaci-
ją jis parašė pats. (Verta prisiminti, kad ir dėl Dar-
bo partijos idėjinio vado aukštojo mokslo diplomo,

būk apginto Maskvoje, liko neaišku, nes toji aukštoji mokykla atsisakė pa-
teikti duomenis. Vilniaus prokurorai buvo priversti nutraukti išteisininį ty-
rimą suėjus senaties terminui, nors taip ir nerado atsakymo, ar politikas tikrai mokėsi G. Plechanovo akade-
mijoje.)

Ši istorija dar nesibaigė, bet susi-
kirtę dėl ministro kandidatūros, pa-
miršome apie patį švietimą. Kaip sako Andrius Tapinas: „Tai yra tiesioginis valstybės sabotazas, dvejiems metams paralyžiuojant visą švietimo sistemą. Paskaičiuokime. Naujam ministru-
i reikės pusės metų ‘įsivažiuoti’, po to prasidės rinkimų kampanijos ir vie-
šasis interesas galės parūkyti šone, po to rinkimai, vėl naujas ministras, vėl įsivažiavimas ir štai prašau – švietimo sistemos problemas valdžia ims spres-
ti 2017 m. viduryje. Švietimo siste-
mos, nuo kurios tiesiogiai priklauso mūsų tautos ir jos ateities kartų sėkmė. Kas tai – jei ne sabotazas?

Nors naujasis ministras greičiau-
siai net nebandys įsivažiuoti, ne tam jis ateina. Spėti susišluoti kiek įmanoma daugiau, kol ateis krachas – čia ilgo įsi-
bėgėjimo nereikia, partinė patirtis pa-
dės“.

Taigi mūsų bėdų pagrindinė prie-
žastis tikriausiai yra moralės stoka. Į valdžią eina neaiškos praeities žmo-
nės, nes tauta, sovietų mokyta vogti ir kombinuoti, juos išrenka. Per dvide-
šimt penkerius metus šiokios tokios pa-
žangos yra, bet rinkimuose, kaip ir pradžioje, už pi-
nigus, dovanas ir pažadus rinkėjų balsai tebeperkami iki šiol, gal tik mažesnis procentas; į valstybės tar-
nybą vis dar ateinama ne dėl kompetencijos, o per partines pažintis; viešieji pirkimai, kur plaukioja mi-
lijonai, būna iš anksto sutarti už procentus (pvz., brangiausi kelių atnaujinimo projektai laimimi vis-
tų pačių bendrovių) ir t. t. Dalis žmonių, kurie iš-
važiuoja iš Lietuvos, pasirenka emigraciją grei-
čiausiai iš nuovargio, pavargę kovoti su praeities šmėklomis ir išvažiuoja į jau subrendusią visuo-
menę, kur viskas aišku ir nusistovėję ir labiau pai-
soma moralės normų. Likę kapanojamės ir kapa-
nosimės toliau, bet kitaip nebūs, turėsime išaugti, iškentėti, išskaudėti ir išpūliuoti, jokia Europos Są-
junga ar Tautų sąjunga čia nepadės. Gaila tik, kad po kelių generacijų, kai pagaliau išsivalysime ir su-
bręsime, valstybės gerove naudosis daugiau ne mūsų, bet imigrantų vaikų.

„Draugo“prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA“

internete be jokiopapildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: **administracija@draugas.org** ir gauti „log in“bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“greičiau!

DRAUGAS

(USPS–161000)

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629–5532. Tel.: 773–585–9500. Fax.: 773–585–8284 Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiamo.

„Draugo“prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas: skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Kaip gyvenate?

Linkėjimai kunigui Antanui Saulaičiui iš Čikagos

Jau praėjo beveik metai, kai kunigas Antanas Saulaitis buvo išlydėtas iš Lemonto į tarnystę Lietuvoje, Vilniuje. Aplankėme, paklausinėjom... Argi ne smalsu pasidomėti, kaip sekasi mielam žmogui (kai kam jis draugas, kai kam – kaimynas, dvasinis vedlys ar patarėjas). Juk atsisveikinant jam linkėjome visa ko geriausio...

Susitikome jėzuitų profesų namuose, prisiglaudusiuose prie pat Šv. Kazimiero bažnyčios, pačioje Vilniaus senamiesčio širdyje.

- Kunige, Jums siunčiami linkėjimai iš Čikagos. – Ačiū.
- Ilgitės? – Ne.
- Nesiilgite? Kodėl? – Vos dvidešimt aštuonerius metus išgyvenau – net ne pusę gyvenimo...

– Jau anksčiau sakėte, kad niekada nebebūsite imigrantu. Tačiau visgi aštuntas kartas, kai vėl Lietuvoje... – Na taip, 76-erių metų žmogaus niekas nebekelia į kitą šalį. Vietoj to, kad ečiau į senelių prieglaudą JAV – tai jau geriau Lietuvoje.

– Negi Lemonte trūksta lietuvių? – Tai nėra senelių prieglauda – tai yra parapija, kurioje reikia dieną naktį dirbti.

– Dabar laiko sau turite daugiau? – Nežinau, ar turiu laiko daugiau, bet darbas nėra toks įtemptas. Lemonte be Mišių dar buvo daugybė pareigų: pokalbiai, administravimas, jau nekalbant apie straipsnių rašymą ir pan.

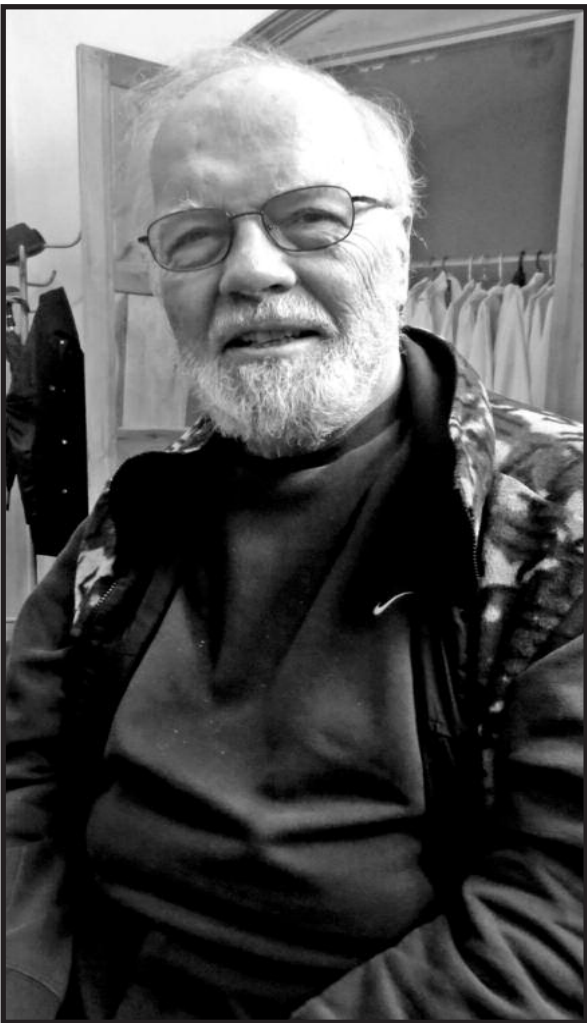
– Kur gyvenote aktyvesnį gyvenimą – Lemonte ar Lietuvoje? – Be abejo – Lemonte, jei lyginti su dabartimi. Tačiau dar intensyviau gyvenau, kai prieš tai buvau Lietuvoje devynerius metus. Dėščiau aukštosiose mokyklose – tada tai tikrai buvo aktyvus gyvenimas – reikėjo ruošti paskaitoms, lavintis, gilintis pačiam... O po tokių įtampų – Lemontas jau buvo tarsi atgaiva.

– Nejaugi dabar Vilniuje jums trūksta veiklos? – Oi ne... Padedu Šv. Jonų bažnyčioje, vis pakviečia kur nors pakalbėti, vedu rekolekcijas, sekretoriauju mūsų provincijolui, ypač jei reikia anglų kalbos... Užtektingai veiklos turiu čia ir dabar.

– Tai kokie jausmai apima, pagalvojus apie Lemon-tą? – Labai pasiilgstu kai kurių žmonių.

– O ar labai skiriasi Lietuvos Bažnyčia nuo Bažnyčios JAV? – Taip, žinoma. Lietuvos Bažnyčia ilgus metus negalėjo vystytis normaliai – taip, kaip ji vystėsi pasaulyje. Ir praktika, ir galvosena Lietuvoje tokia, kaip pasaulyje buvo prieš daug metų. Kartais daugiau nei prieš 20 ar net 30 metų... Bet tai neturėtų skambėti kaip kaltinimas. Tarkim, 1943-aisiais buvo paskelbtas Popiežiaus dokumentas apie Šventojo Rašto mokslo svarbą katalikams. Žinoma, tada, okupuotoje Lietuvoje, apie tai negalėjo būti net kalbos, tam nebuvo sąlygų, ir tik dabar, po 72 metų, tai ateina į Lietuvą. Daugiau kaip pusė Lietuvos katalikų niekada gyvenime nėra skaitę Šventojo Rašto, o JAV kiekvienoje šeimoje, kiekvienuose namuose rasi net po kelias Biblijos laidas. Lietuvoje tai vis dar naujiena. Tik dabar žmonės kimba studijuoti Šventąjį Raštą. Tačiau smagu matyti, kaip viskas pamažu keičiasi.

– Ar tikitės naujovių iš dabartinio popiežiaus Pranciškus?

– Žinoma, tikiuosi. Jau net dabar labai gerai matyti, kad jis rimtai imasi atnaujinti Bažnyčią, jos sąrangą, struktūrą, kad viskas būtų sklandžiau, kad ji būtų atviresnė, ne tiek žiūrėtų į save, kiek rūpin-tųsi vargstančiais, atitolusiais.

– Tai gal reiktų laukti daugiau liberalumo ir Lietuvos bažnyčioje?

– Žinoma, vis daugiau į visuomeninį, politinį gyvenimą atsivers ir Lietuvos bažnyčia. Kuomet Lietuvoje lankėsi Jonas Paulius II, jau daugiau nei prieš dvidešimt metų, jis sakė kunigams nesėdėti užsi-darius savo zakristijose, o matyti kas darosi visuo-tinėje bažnyčioje. Ir tas pamažu jau vyksta. Tai ku-riasi parapijose įvairios bendrijos, jaunimo centrai, plinta savanoriškos ar pusiau savanoriškos veiklos ir pan.

– Kartais išgirsti tokių pasisakymų, jog supranti, kad žmogus tikrai niekada akyse nėra matęs Šv. Rašto, tačiau tai nėra kiek neklaido jam prieš kitus atrodyti „itin uoliu kataliku“? Ar kunigas tuomet nesijaučia daug laiko ir ener-gijos sugaišęs aiškindamas tikėjimo tiesas?

– Bet jūs pažiūrėkit į lietuvių dabar Lietuvoje, tar-kim į tą, koks jis buvo dar prieš Atgimimą. Na ir koks galėjo būti tuomet religinis ugdymas ar dvasinis žmo-nių brendimas? Pateiksiu jums visai kvailą pavyz-dį: atėjęs žmogus užsako krikštynas, o po kurio lai-ko jas atšaukia. Pasirodo, jis sužinojo, jog būsimoji krikšto motina esanti nėščia, ir, jo aiškinimu, nėščiai moteriai nepakaks melės ir krikšto vaikui, ir jos pa-čios kūdikiui. Kokių prietarų esama! Prietarų yra daugybė – ypač daug jų buvo prikurta sovietmečiu. Tai ir aurų, biolaukų, čakrų „mokslai“... Žmogus ne-turi susiformavusio tvirto pagrindo, bet pasitenki-na dukart per metus nueidamas į kapus ir retsykliais pasirodydamas bažnyčioje – vadinasi, turi teisę save laikyti „uoliu kataliku“. Už ko žmogus turi griebtis, jeigu jis neturi nei žinių, nei ryšių su Baž-nyčia, su jos bendruomene, neturi savo gilaus po-žiūrio...

– Tačiau ir kunigų yra visokių – vienų klausytis labai įdomu, tačiau kiti kalba gana primityviai...

– Bet gi tai parodo, kad Bažnyčia nėra vienodai nulieta, kad ir kunigai nėra visi vienodi, taip kaip ir katalikai – nėra vienodi. Iš tikrųjų jų yra didžiulė įvairovė. Nemanau, kad bažnyčios hierarchai turėtų viešais pareiškimais paskelbti, jog atsiriboja nuo kai kurių sau pavaldžių kunigų pasisakymų ar

veiksmų. Ar tai nebūtų sugrįžimas kelis žingsnius atgal, į griežtą tvarką, užuot einant į laisvą susi-klausymą? Nėra kaip suvaldyti šimtų kunigų ar tūkstančių sielovados darbuotojų. Yra visuotinės Baž-nyčios dėsniai, yra ir lietuviški papročiai. Reikia tik tikėtis, jog žmonės bus apdairūs ar protingi. Su-prantu, kad būna kunigų asmeniškų pasisakymų ar bažnyčios potvarkių, kurie kai kuriuos žmones pa-liečia asmeniškai, gal net skausmingai, ir todėl at-stumia nuo savęs, atbaido. Klaidas ištaisyti ne vi-suomet yra lengva ir greitai. Vis prisimenu vieną įvy-kį. Gal 14 metų berniukas eina išpažinties. Jis kaž-ką dvasiškiui pasakoja, o kunigas taip nustemba, kad iš klausyklos, ant visos bažnyčios nesusilaiko ne-riktelėjęs: „tu ką?“ Ir tai nuaidi per visą bažnyčią...

Po viso to tas vaikas vargu ar greitai ir ar išvis kada nors panorės sugrįžti prie tokio kunigo, į tokia bažnyčią... Ir nėra kaip surasti tą berniuką, jam pa-aiškinti ar atsiprašyti jo...

– Teko matyti, kaip kunigas kategoriškai atsisakė vie-nam jaunuoliui įduoti Komuniją į rankas. Pamaniau, tas jaunuolis – užsienietis. Mes labai skiriamės nuo kitų?

– Beje, Europoje Šv. Komunija į rankas duoda-ma nuo 1969-ųjų, JAV nuo 1972 m. – tai jau daugiau nei 40 metų. Man taip pat keista, kodėl Lietuvoje ne-pakeičia šios tradicijos ir taip griežtai laikosi seno? Kai duodi Komuniją į rankas – visai kitas ryšys! O juk Vilniaus bažnyčiose apsilanko ir atvykusieji iš kitų šalių – jiems be galo keista, neįprasta, kad Ko-munija duodama vien tik į burną. Žinau atvejų, kai žmonės nepriima Šv. Komunijos, nes tai jiems labai neįprasta, nepriimtina, galbūt nuo vaikystės jie buvo pratinti prie kitokio santykio. Negali kunigas ak-lai elgtis – elgtis reikia atsižvelgiant į tą, kuris pas-tave ateina, bet ne vadovautis savo asmeninėmis nuostatomis. Netgi jeigu aš žinau, kad Komunijos at-eina žmogus, gyvenantis be bažnytinės santuokos su trečia žmona – ir tada aš negaliu neduoti Komuni-jos. Nes ne dalintojas sprendžia, ar Jonas turi teisę gauti Dievo kūno, o žmogaus sąžinė. Kunigas nėra valdytojas, jis patarnauja.

– O kur lengviau būti kunigu: Lietuvoje ar Ameriko-je?

– Ir Amerikoje, ir Brazilijoje yra lengviau, nes ten yra kitokie santykiai tarp žmonių, tarp žmonių ir kunigo, tarp kunigų, tarp kunigų ir vyskupų... Ki-taip bendraujama. Lietuvoj mes esam labai hierar-chiniuose santykiuose vieni su kitais. Kitose šaly-se, kur teko dirbti, santykiai kur kas paprastesni: visi lygūs, nepaisant užimamų pareigų. O Lietuvoje pri-klausomybė nuo pareigų ir luomo bendravime labai ryškiai jaučiama. Jei aš esu klebonas, nereikia, kad bažnyčioje turiu daugiau teisių. Aš čia tik tarnau-jų, o ne viršininkauju. Negaliu būti aukščiau kito žmogaus – tai būtų nesuvokiama ir nesąžininga. Ži-noma, tai skamba labai amerikietišškai: Amerikoje, kai mes posėdžiaudavome su vyskupu, jį vadindavom Andriumi, kitą – Juozu, jie mane – „Antanu“. Tuo tarpu Lietuvoje kreipiamasi: „gerbiamas kunige...“ Kitose šalyse, kuriose gyvenau, bendraudavom la-biau broliškai, o ne kaip su kunigaikščiu...

– Ar nesigailite sugrįžęs Lietuvon tokiu neramiu lai-ku: įtampa su Rusija, įvykiai Ukrainoje...

– Tikrai nesigailiu ir visai negalvoju apie save. Man labiau neramu ne dėl savęs, bet dėl žmonių, ku-rie išgyvena Ukrainos ir kitų šalių bėdas ten, karo zonoje... Atrodo, kad Ukraina yra visai čia pat. Ten griūva gyvenimai, kasdieninės grėsmės, skriaudos šaliai – mes pergyvename drauge su jais, nes drau-giškai į juos žiūrime jau nuo seno, kaip ir jie į lietu-vius.

– „Draugo“ skaitytojai klausia, kaip jūsų sveikata? – Kaip visų senų žmonių... Truputį skauda, truputį krypuoji, vis ką nors užmiršti...

– Kalbat su ironija ir humoru apie save. Smagu Jus matyti vėl Lietuvoje. Linkiu visa ko geriausio jums čia, tar-naujant Lietuvoje, Vilniuje.

Kalbino Vitalius Zaikauskas

TELKINIAI

Juditos Leitaitės kerai

LAIMA APANAVIČIENĖ

Sekmadienį, gegužės 10 d., kai Jungtinėse Amerikos valstijose buvo minima Motinos diena, Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ muzikos mylėtojus pakvietė į solistės Juditos Leitaitės ir pianistinės Rūtos Mikelaitytės-Kašubienės koncertą „Su meile.“ Lietuvių dailės muziejuje Lemonte.

Kamerinio dainavimo žvaigždė, įstabaus balso dainininkė Judita Leitaitė, šiemet švenčianti kūrybinės veiklos 30-metį, ne pirmą kartą dainuoja Čikagos lietuviams. Ją ir akompaniatorę Rūtą Mikelaitytę-Kašubienę į sceną pakvietė Raminta Marchertienė.

Muzikinės popietės metu ne tik girdėjome puikiai atliekamus kūrinius, bet ir žavėjomės dainininkės bendravimu su žiūrovais. Kiekvienas jos atliktas kūrinys – tai tarsi trumpas spektakliukas, kur matėme išgyvenančią ar aistringą, kenčiančią ar jaučiančią, laimingą ar nelaimingą moterį. J. Leitaitė ne tik talentinga, pripažinta atlikėja, bet ir žavinga moteris – juodaplaukė, paslaptiinga, visuomet pasitem-

Su popietės viešniomis susirinkusius supažindino Raminta Marchertienė.

pusi, besišypsanti, ji kitus pakeri gera nuotaika, optimizmu ir meile muzikai bei scenai.

Visus užbūrė šios žavios solistės atliekamos nuostabios jau gerai žinomos melodijos ir mažai girdėti kūriniai. Atlikėja, kurios repertuarą sudaro įvairių stilių kamerinė muzika ir vokalinių instrumentinių kūrinių solo partijos koncertą pradėjo Franz Peter Schubert „Ave Marija“. Vėliau tarsi pasisakė, kad dainuos tas dainas, kurias ją išmokė mama (Antonín Dvořák „Dainos, kurios mane mokė mama“). Dainininkė atliko Jean-Baptiste Wekerlin pastorale „Juanos merginos“ ir to paties autoriaus „Mama, kas yra meilė?“ Atėjo laikas ir dainai, kuri ją išvedė į plačiuosius muzikinius vandenis. Tai atsitiko 1974 metais, kai vyko pirmasis „Dainų dainelės“ konkursas moksleiviams. Šis konkursas išaugino ne vieną dalyvių ir klausytojų kartą. Jame

Koncertui pasibaigus (iš k.): Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ pirmininkė Indrė Tijūnėlienė, pianistė Rūta Mikelaitytė-Kašubienė ir dainininkė Judita Leitaitė.

tada dar moksleivė Judita dainavo A. Kačanausko harmonizuotą dainą „Kad aš našlaitėlė“ ir tapo šio konkurso laureate. Šią dainą ji padainavo ir koncerto Lemonte metu.

Po šios dainos dainininkė, sakydama, kad smagu scenoje būti su žmogumi, kuris kartu su tavimi džiūgauja, pokštauja, kuris tave supranta, pakvietė akompaniatorę Rūtą Mikelaitytę-Kašubienę sugroti M. K. Oginskio polonezą. Profesionali pianistė ir koncertmeisterė Rūta Mikelaitytė-Kašubienė yra grojusi net Velso princui Charlesui. Būnant Lietuvos diplomato Sauliaus Kašubos žmona, Rūtai tenka nemažai keliauti (šiuo metu gyvena Danijoje), tačiau smagu, kad ji nenutraukė savo muzikinės veiklos. Kiek leidžia jėgos ji dalyvauja Lietuvos muzikiniame gyvenime, koncertuodama yra apvažinėjusi beveik visas Europos šalis. Pianistė išiliejo ir į labdaringą veiklą (jos teigimu tai daryti ją paskatino Indrės Tijūnėlienės pavyzdys). Be minėto kūrinio vėliau pianistė atliko ir F. Lėjaus „Meilės istoriją“.

J. Leitaitė susirinkusiems dar dainavo J. Sibelius, R. Sarsos, M. Legrand, N. Schultze, Ch. Trenet kūrinius. Žinoma, koncertas negalėjo apsieiti be garsioios Balio Dvariono „Žvaigždutės“. O paskui visi kartu dainavome „Tau, mano mamytė“.

Po koncero paklausiau dainininkės, kaip ji pasirenka repertuarą? „Širdimi, – atsakė Judita. – Jei širdy neskamba, tai gali ir gražiausiai dainuoti, tokia daina klausytojo nepasieks“.

Kamerinio dainavimo žvaigždė ir žaviausiu Lietuvos mecosopranu J. Leitaitė tituluojama pelnytai. Garsi solistė baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, dainavimo paslapčių mokėsi Zalcburgo Mocarteume pas žymius vokalo pedagogus Elisabeth Schwarzkopf (Austrija), Carlo Bergonzi (Italija) ir Tom Krause (Vokietija), o 2004 metais buvo apdovanota Vytauto Didžiojo ordino Riterio kryžiumi.

2015 m. vasario 11 d. už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui, bendruomeniškumo stiprinimą, už asmeninę atsakomybę, kuriant kultūrinę ir dvasinę aplinką ji buvo pagerbta aukščiausiu Kultūros ministerijos apdovanojimu – Garbės ženklu „Nešk savo šviesą

ir tikėk“.

„Scena ir dainavimas yra mano gyvenimo būdas, kuriuo aš esu labai patenkinta. Tai, kaip aš jaučiu muziką, kokias emocijas patiriu dainuodama, viską perduodu klausytojams. Visuomet stengiuosi būti nuoširdi ir bent truputį savo dainomis prisiliesti prie žmonių sielų“, – savo raktą į klausytojų širdis atskleidė J. Leitaitė.

J. Leitaitė ne tik dainininkė. 1985 m. su pagyrimu tuometinėje Lietuvos konservatorijoje baigusi doc. E. Diršienės dainavimo klasę, ji šiuo metu Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje moko studentus kamerinio dainavimo. Jos buvę studentai dainuoja Lietuvos ir užsienio teatruose bei koncertinėse salėse. „Ar daug yra gabaus jaunimo?“ – klausiu. „Yra. Yra nemažai. Tačiau, kad taptum geru dainininku, reikia daug, labai daug ir sunkiai dirbti“, – sako pedagogė.

Dainininkė veda edukacines prog-

ramas vaikams („Ypač gerai dainą jaučia kaimo vaikai“, – sako apie savo partitįs mokyklose dainininkę), yra suarušusi ne vieną muzikinį renginį.

Koncertas Lietuvių dailės muziejuje baigėsi, tačiau atlikėjos namo dar nevažiuoja. Jų laukia Portland, Seattle ir Los Angeles klausytojai.

Po koncerto į sceną išėjęs Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas susirinkusiems ir koncerto organizatoriams pateikė malonią staigmeną – įteikė Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ vadovei Indrei Tijūnėlienei LR Seimo pirmininkės pavaduotojos Irenos Degutienės pasirašytą padėką už nenuilstamą veiklą. Susirinkusieji plojimai pasveikino I. Tijūnėlienę. Gražu, kad išeivijos darbai pastebimi.

Ačiū „Saulutei“ už gražią veiklą, tegul ji ir toliau savo spindulėliais sušildo kuo daugiau Lietuvos vaikų, o mes lauksime kitų susitikimų ir koncertų.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas įteikė Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ vadovei Indrei Tijūnėlienei LR Seimo pirmininkės pavaduotojos Irenos Degutienės pasirašytą padėką už nenuilstamą veiklą.

Šiluvos koplyčios Washington, DC, 50 metų jubiliejus

Šiluvos koplyčia, Washington, DC

PAULIUS KLIMAS

Šio straipsnio tikslas yra supažindinti skaitytojus su neseniai įsteigtu komitetu 2016 metais Washingtone paminėti Šiluvos koplyčios jubiliejų ir kviesti lietuvių visuomenę JAV ir Kanadoje įsidėmėti jubiliejaus renginius, ypač iškilmingas Mišias spalio 9 d. Tikimasi gausaus išeivijos lietuvių dalyvavimo. (Šiuo metu šeštadieniais Šiluvos koplyčioje reguliariai aukojamos Mišios lietuvių kalba.)

Šiluvos koplyčios Washington 50 metų jubiliejaus komitetas buvo įsteigtas 2014 m. spalio 5 d. prel. Edmundo Putrimo (Lietuvos vyskupų konferencijos delegato užsienio lietuviams katalikams) iniciatyva. Komiteto veiklą motyvuoja trys pagrindiniai tikslai: 1) kuo iškilmingiau paminėti vieno iš pačių svarbiausių lietuvių kultūrinių paminklų JAV – Šiluvos Marijos koplyčios įsteigimą 1966 metais didžiausioje katalikų bažnyčioje Šiaurės Amerikoje, t. y., Nacionalinėje Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje; 2) jubiliejaus proga supažindinti plačiąją Amerikos visuomenę su Šiluvos Marijos istorija (pirmuoju Švč. Marijos apsireiškimu visoje Europoje) ir per ją – su Lietuvos religine ir tautine istorija; 3) sudaryti sąlygas jubiliejaus paminėjime geriau supažindinti Lietuvos visuomenę su JAV lietuvių religinio gyvenimo raida.

Lietuvos istorijos elementus – religinį ir tautinį – sureikšmina šiemet švenčiamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 25-metis ir tai, kad per ilgus sovietinės okupacijos metus smarkiai represuojama Katalikų Bažnyčia buvo vienintelė organizacija Lietuvoje, kurios komunistai nesugebėjo palenkti savo valiai.

Iškilmingos Mišios jubiliejui paminėti vyks 2 val. p. p., sekmadienį, spalio 9 d., pačioje bazilikoje, kuri talpina daugiau kaip 2,500 žmonių. Jubiliejaus pasisekimą iš dalies lems dalyvių skaičius. Užtat komitetas parinko ilgąjį spalio 8–10 d. savaitgalį (Kolumbo dienos šventė JAV, Padėkos diena Kanadoje), kad būtų kuo palankesnės sąlygos pritraukti toliau nuo Washingtono gyvenančius lietuvius. Komitetas jau pradėjo kviesti lietuviškas organizacijas tą savaitgalį Washington 17 d. bus rodoma bazilikos pirmame aukšte. Du komiteto nariai jau yra susitikę su bazilikos archyvere tartis dėl parodos. Taip pat komiteto nariai yra užmezgę ryšius su įvairiais lietuvių

archyvais dėl medžiagos ir eksponatų, kuriuos būtų galima įtraukti į parodą.

Parodos atidarymas birželio mėnesio pabaigoje yra reikšmingas tuo, kad jis vyks tą pačią dieną, kai Baltimorėje (birželio 30 – liepos 3 dienomis) prasidės XV Lietuvių tautinių šokių šventė. Tikimasi, kad tarp šventės dalyvių (ypač žiūrovų) bus tokių, kurie turės noro ir ras laiko valandos kelionei į Washingtoną aplankyti Šiluvos Marijos koplyčią ir su ja susijusią parodą.

Kodėl lietuvių visuomenei turėtų rūpėti Šiluvos koplyčios minėjimas? Atsakymas glūdi praeityje. Dera prisiminti, kad Amerikos ir Kanados lietuviai, vadovaujami vyskupo Vincento Brizgio, prieš 50 metų buvo surinkę 325,000 dol. koplyčios steigimui. Tais laikais tai buvo didžiulė suma, kuri pareikalavo labai rimtų pastangų. Naudinga jaunajai kartai ir naujesiems ateiviams susipažinti arba atnaujinti pažintį su bene svarbiausiu lietuvių religiniu-kultūriniu paminklu Amerikoje. Tai jiems turėtų kelti pasididžiavimo jausmą – kad lietuviai sugebėjo įsteigti koplyčią didžiausią prestižą turinčioje katalikų bažnyčioje Amerikoje (kuria kasmet aplanko arti milijono žmonių) ir kad iš visų Europos šalių būtent Lietuvoje pirmą kartą apsireiškė Švč. Mergele Marija. Šiluvos koplyčia mus tiesiogiai sieja su Lietuvos istorija. Amerikos ir Kanados lietuviai didžiavosi Lietuvos partizanų pasiaukojimais. Jie sė-

mėsi įkvėpimo iš Lietuvos „Katalikų Bažnyčios kronikos“ ir kitos pagrindžio spaudos. Jie didžiavosi Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžiu. Šiandien didžiujasi Lietuvos sportininkų laimėjimais. Jie galėtų ir turėtų daugiau dvasinės stiprybės semtis iš Šiluvos istorijos – tiek iš paties apsireiškimu 1608 metais, tiek iš koplyčios steigimo Washington 1966 metais.

Šiluvos koplyčios Washington 50 metų jubiliejaus komitetas veikia pelno nesiekiančios organizacijos „Lietuvių katalikų religinė šalpa“ sudėtyje. Beveik visi komiteto nariai gyvena Washingtono apylinkėje. Daugumą sudaro JAV gimę lietuviai profesionalai, kurie turi plačios patirties lietuviškoje veikloje ir organizacijose. Taipogi į komitetą įeina du šiuo metu Washington 17 d. gyvenantys diplomatai – Vatikano nunciatūros pirmasis sekretorius ir Lietuvos ambasados kultūros atašė.

Komiteto narių sąrašas: Angelė Bailey, Kęstutis Čižiūnas (įždininkas), Paulius Klimas, Izabelė Lauckaitė-Howes, dr. Juozas Laukaitis, dr. Jūratė Maciūnaitė-Landwehr, prel. Rolandas Makrickas, Viktoras Nakas (pirmininkas), Sigita Naujokaitienė, Linas Orentas, prel. Edmundas Putrimas, Evaldas Stankevičius, Danelė Vidutienė, Viktorija Žabarienė.

Kviečiame sekti Šiluvos koplyčios 50 metų jubiliejaus tinklalapį www.siluva50USA.org. Taipogi kviečiame 2016 m. spalio 9 d. pasizymėti savo kalendoriuje.

Varšuvoje pristatytas istorinis romanas apie Lietuvą lenkų kalba

Gegužės 14–17 dienomis vykusioje VI Tarptautinėje Varšuvos knygų mugėje pristatytas istoriko, diplomato Alfonso Eidinto didelės apimties istorinis romanas „leškok Maskvos sfinkso“, skirtas skaudžiausiam įvykiui XX amžiaus lietuvių tautos ir valstybės istorijoje – nepriklausomybės praradimui 1940 m., Lietuvos diplomatų, valstybės saugumo ir vyriausybės pastangoms išlaikyti suverenumą ir nepriklausomybę tuomet, kai nacių Vokietija ir Stalino valdoma SSRS slaptais susitarimais pasidalino įtakos sferomis kitų valstybių sąskaita. Remdamasis autentiškais istoriniais šaltiniais, dokumentais ir atsiminimais, diplomatų užrašais autorius savo knygoje atkūrė klastingą SSRS agresijos mechanizmą prieš Lietuvą, panaudojant grąžinamos sostinės – Vilniaus kozirį, atskleidė

Lietuvos patriotų veiksmus, sovietams skelbiant ultimatumą, vykdamą okupaciją.

1939–1940 metų įvykiai pasirodė įdomūs skaitytojui – 2006 m. pasirodžius knygai lietuvių kalba ji tapo bestseleriu ir kelis mėnesius išbuvo populiariausių knygų dešimtuose, tuoj pat susilaukė ir antrojo leidimo, netrukus ji išleista rusų kalba, po to Taline estų kalba ją išleido „Varak“ leidykla.

Į lenkų kalbą šią A. Eidinto knygą (lenkiškai „Szukaj Moskiewskiego sfinksa“) išvertė Bartłomiej Kowal, išleido Varšuvoje esanti istorinės literatūros leidykla DiG. Lenkų skaitytojui ji bus įdomi ne tik tuo, kad atskleidžia Lietuvos pozicijas Vilniaus klausimu, bet ir parodo lietuvių tautos likimą ne mirusia dokumentų raide, o kuriančia dvasia, išlikusios atminties gyvastimi ir tikrų istorinių veikėjų ir literatūrinių herojų likimais analizuoją skaudų, fundamentalų lietuvių tautos naujausios istorijos lūžį ir patirtis.

URM info ir nuotr.

Įteikiant A. Juodvalkio premiją – šviesūs dukters prisiminimai

Atkelta iš 1 psl.

Paprašyta papasakoti, koks buvo jos tėvas, E. Juodvalkė pateikė susirinkusiems daug įdomių prisiminimų. Teisės mokslus Vytauto Didžiojo universitete baigęs ir dar buhalteriu buvęs A. Juodvalkis, atvykęs į Jungtines Amerikos Valstijas, dirbo plieno liejykloje. Į Ameriką jis atvyko iš Vokietijos, kur susituokė su Eglės motina. Ši 1930-aisiais baigė matematikos mokslus ir buvo tik antroji mergina, studijavusi matematiką.

„Tėvas iš Vokietijos norėjo važiuoti į Australiją, nes galvojo, kad ten bus lengviau rasti darbą, bet mama tam griežtai pasipriešino, sakydama, kad tai per daug tolimas kraštas ir ten labai karšta. Gimiau Čikagoje po penkių mėnesių jiems čia atvykus. Gana anksti, sulaukęs 62-ųjų metų tėtis išėjo į pensiją ir tada labai sustiprino savo lietuvišką veiklą, pradėjo daug rašyti, nors ir nebuvo žurnalistas. Jis nuolat rašė iki pat savo mirties, o mirė sulaukęs 91-erių metų amžiaus”, – pasakojo dukra.

Ji sakė, kad tėvas buvo prijauciantis tautininkams, tautinės lietuvių studentų organizacijos Neo-Lituanus narys. E. Juodvalkė ir pati yra šios organizacijos narė, o šiomis dienomis ją Lietuvoje pasiekė džiugi žinia, kad neolituanai išrinko savo organizacijos Garbės nariu partizaną Juozą Jakavonį – Tigrą. Vienas pokario laisvės herojų KGB tardymus ir Sibiro lagerius praėjęs partizanas sulaukė mūsų dienų, aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje, šalia jo namų atkastas ir įrengtas bunkeris, buvusi Pietų Lietuvos partizanų vadavietė, gausiai lankoma turistų. E. Juodvalkė už kelių dienų ruošėsi susitikti su šiuo žmogumi.

Prisimindama, koks buvo jos tėvas, žurnalistė ir poetė pabrėžė, kas jis niekada neliejo tulžies, neužsipuldavo žmonių savo straipsniuose, kas, jos žodžiais, lietuvių išėivijos spaudoje buvo dažnas reiškinys. A. Juodvalkis buvo labai darbštus, jis kasmet, visų šeimos narių padedamas, sugebėdavo pastatyti po namą ir jį parduoti, taip prisidurdamas pragyvenimui.

„Buvo toks laikas man besimokant universitete (E. Juodvalkė 1973 metais Čikagos universitete baigė slavistiką ir lietuvių kalbą, o vėliau Pietų Illinojaus universitete Carbondale studijavo teatro meną – A.V.), kai aš galvojau visai kitaip negu tėvas ir mūsų požiūris į kai kuriuos dalykus labai skyrėsi. Aš jį labai mylėjau, bet mes ir pasiginčydavome, ir balsą pakeldavau – o iš tėvo aš paveldėjau stiprų balsą, kuris vėliau man labai padėjo teatro studijose. Pikta, kai dabar kar-tais čia Lietuvoje nuėjusi į spektaklį salės gale beveik nieko negirdžiu”, – sakė ji.

Žurnalistė papasakojo ir nemažai asmeninių šeimos istorijų apie tai, kaip sunku A. Juodvalkiui buvo susitaikyti, kai jo sūnus nutarė vesti žydų kilmės merginą, o pati Eglė vyrų išsirinko lenką Henriką. Prireikė laiko, kol tėvas susitaikė su tokiu vaikų pasirinkimu.

Eglė Juodvalkė sakė, kad tėvas visada rasdavo išeitį iš susidariusios padėties ir prisiminė nuotyki, kai jis netyčia buvo užrakintas nakčiai Mor-kūno spaustuvėje Čikagoje – A. Juodvalkis sugebėjo per stogą išlipti ant greta buvusio pastato stogo ir nusi-leisti žemyn.

E. Juodvalkė su apdovanotomis studentėmis – A. Stremaityte (k.) ir S. Bietkyte

Įdomių žurnalistės prisiminimų klausėsi ir ką tik iš Čikagos grįžęs instituto darbuotojas Mykolas Drunga, ir kiti klausytojai, taip pat VDU studentai. Dvi šio universiteto studentės itin jaudinosi, nes joms atiteko stipendijos – po 500 dolerių kiekvienai.

D. Kuizininė „Draugui” papasakojo, kad šiemet studentų darbų rezistencine, partizanine tematika nebuvo daug, tad iš anksto abejonių nekėlė, kam atiteks stipendijos. Tai VDU Lietuvių literatūros katedros lietuvių literatūros ir spaudos studijų studentės magistrantės Aistė Stremaitytė ir Sigita Bietkytė. Aistė studijas jau baigė, o Sigita studijuoja pirmajame kurse.

„Man ši tematika visada buvo įdomi, nagrinėjau partizano Liongino Baliukevičiaus-Dzūkio veiklą. Partizanų tema domėjaisi ir rengdama bakalaurinį darbą, pati esu Šaulių sąjungos narė”, – pasakojo A. Juodvalkio stipendiją gavusi studentė S. Bietkytė.

Jos darbo tema – „Trauminė atmintis partizanų prisiminimuose” (Alfonso Ramanausko-Vanago „Daugel krito sūnų”, Liongino Baliukevičiaus

„Partizano Dzūkio dienoraštis” ir kt. kūriniai).

A. Stremaitytė parašė darbą būtent partizanų spaudos tematika. Ji sakė, kad tokį pasirinkimą lėmė pažintis su Alfonso Ramanausko-Vanago dukra Aukse Ramanauskaite-Skokauskiene.

„Skaitant partizanų spaudą, atrodo, kad jie rašė ne to meto skaitytojams, o būtent mums, mūsų laikotarpio žmonėms, kurie galbūt kažkada skaitys ir galės suprasti, kas vyko”, – sakė stipendiją iš E. Juodvalkės rankų atsiėmusi studentė. Jos darbo tema – „Karo

naratyvas Vakarų Lietuvos Jūros srities partizanų periodinėje spaudoje”.

Studentėms buvo įteiktos ne tik premijos – dovanų jos gavo Lietuvių išėivijos instituto išleistų knygų, po savo naujausios poezijos knygos „Sakalai naktį nemiega” tomelį jiems padovanojo viena A. Juodvalkio premijos steigėjų E. Juodvalkė.

Įteikus stipendijas, susirinkusieji dar neskubėjo skirstytis. E. Juodvalkė dar paskaitė ištraukų iš savo poezijos knygos „Sakalai naktį nemiega”, vėliau bendrauta ir dalintasi prisiminimais prie vyno taurės.

Vidmantas Prikockis, gyvenantis **Kirtland, OH**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiausia padėka už paramą.

Regimantas Vedegys, gyvenantis **Huntley, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Gintautas A. Taoras, gyvenantis **Dover, NH**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiausiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838	NAUJA Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
NAUJA Biomed 380 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676	NAUJA Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
NAUJA Biomed 2 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430	NAUJA Kunigaikščių Užėiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
NAUJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701	NAUJA Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
NAUJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155	NAUJA Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
NAUJA Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700	NAUJA Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
NAUJA Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919	NAUJA Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Gatvėse skambėjo muzika

Gatvės muzikos diena Vilniuje. LRT.lt nuotr.

Vilnius (alkas.lt) – Gegužės 16 dieną daugybėje Lietuvos miestų vyko Gatvės muzikos diena (GMD). Vilniuje muzikantus sutraukė ne tik miesto centras, senamiestis, bet ir kito rajonai. Rotušės aikštėje buvo galimybė ekrane stebėti Gatvės muzikos dienos renginius Kijeve, kituose Ukrainos miestuose.

Gatvės muzikos diena iš Vilniaus jau pasklido į kitas šalis: ji vyko net še-

šiuose Ukrainos miestuose, taip pat Tbilisyje, Dubline, Portugalijoje.

Nuo 2007 m. pirmąjį gegužės šeštadienį dainų autoriaus ir atlikėjo Andriaus Mamontovo kvietimu profesionalūs muzikantai ir mėgėjai plūsteli į Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų ir miestelių gatves, kiemus, skverus ir aikštes. Įvairiais muzikos instrumentais jie groja roką, klasiką, džiazą, avangardą, folklorą.

Laivas „Skalvis“ budės NATO laivų grupėje

Klaipėda (ELTA) – Karinių jūrų pajėgų laivas „Skalvis“ gegužės 15 – liepos 15 dienomis skiriamas į NATO nuolatinės parengties priešmininių laivų pirmąją grupę (SNMCMG1). Kartu su kitais septynių šalių junginiui priskirtais laivais jis dalyvaus junginio veikloje Baltijos jūroje, Estijoje vyk-

siančioje tarptautinėje jūros dugno išminavimo operacijoje „Open Spirit“ ir tarptautinėse pratybose „Baltops“.

Šiam NATO jūriniam junginiui laivus skiria Aljansas jūrinės valstybės. Junginiui rotacijos pagrindu 6–12 mėn. laikotarpiui vadovauja vis kitos NATO valstybės atstovas.

Turistai lankys partizanų bunkerius

Vilnius (BNS) – Kitais metais koordinuoti tremties ir rezistencijos muziejų veiklą pradedantis Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRC) kelia sau tikslą didinti regionuose esančių nedidelių muziejų ir šalių jų esančių partizanų slėptuvių – bunkerių žinomumą.

„Sieksime plačiau informuoti žmones apie tuos nedidukus muziejus ir aplink juos esamus bunkerius“, – sakė LGGRC direktorė Teresė Birutė Burauskaitė.

Kai kuriuos tremties ir rezistencijos muziejus LGGRC planuoja paversti savo padaliniais. Tuose padali-

niuose, pasak T. B. Burauskaitės, reikės steigti papildomus specialistų etatus. Jos teigimu, 18-ai įvairiuose Lietuvos regionuose esančių muziejų bus siūloma parengti partizanų bunkerių lankymų maršrutus.

Lietuvos nepriklausomybės metais pastatyti arba atstatyti buvo 44 bunkeriai. Tuo metu į lankytinus maršrutus siūloma įtraukti 26 iš jų. „Prie dalies bunkerių neįmanoma prieiti. Jie yra miškuose, rezervatuose, netgi nacionaliniuose parkuose arba privačioje žemėje“, – sakė LGGRC direktorė.

Lankytinų bunkerių skaičius ateityje didės.

Spartina nukelti Žaliojo tilto skulptūras

Vilnius (BNS) – Žaliojo tilto skulptūras Vilniuje reikėtų nukelti nelaukiant, kol ekspertai apsispręs dėl skulptūrų teisinės apsaugos panaikinimo, sako kultūros ministras Šarūnas Birutis.

Ekspertai yra nustatę, jog avarinės būklės skulptūros kelia grėsmę praeiviams, dėl skulptūrų nukėlimo teisinių klausimų nekyla jau nuo praėjusių metų rugpjūčio, kai Kultūros paveldo departamento Vilniaus padalinys yra davęs leidimą skulptūras nukelti restauravimui.

Nors naujai sudaryta Pirmoji ne-

kilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba ateityje žada spręsti klausimą dėl visiško skulptūrų teisinės apsaugos panaikinimo, savivaldybė jas nukelti turėtų nelaukdama ekspertų sprendimų. Meras Remigijus Šimašius taip pat nepritaria, kad sovietinės skulptūros liktų ant tilto.

Kritikai sako, kad skulptūros yra sovietinės propagandos dalis ir žeidžia žmones, kovojusius už Lietuvos išsivadavimą iš sovietų okupacijos. Pasisakantieji už jų išsaugojimą teigia, kad skulptūros turi likti kaip istorijos dalis.

Rusija reikalauja iš Prancūzijos 1,163 mlrd. eurų

Maskva (BNS) – Rusija pageidauja, kad Prancūzija jai sumokėtų 1,163 mlrd. eurų (1,32 mlrd. dolerių) kaip kompensaciją už delsimą įvykdyti sandorį dėl dviejų „Mistral“ klasės sraigtasparnešių pristatymo.

Prancūzijos prezidentas Francois Hollande buvo smarkiai spaudžiamas savo sąjungininkų Vakaruose neteikti šių laivų Rusijai, įsivėlusiai į krizę Ukrainoje.

F. Hollande apie šią 2011-aisiais sudarytą sutartį praėjusį mėnesį kalbėjosi su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu; tada Maskva pareiškė norinti finansinės kompensacijos, jei Pary-

žius neįvykdytų sandorio.

Paryžius siūlė sumokėti 785 mln. eurų, tačiau Maskva nepatenkinta Prancūzijos pasiūlymu, o Gynybos ministerija tvirtina, kad Rusijos bendrovės jau yra patyrusios 1,16 mlrd. eurų išlaidų, susijusių su tais laivais.

V. Putinas praeitą mėnesį tikino, kad tie laivai šalies ginkluotosioms pajėgoms nėra labai svarbūs ir kad Maskva juos užsakė daugiausiai norėdama padėti Prancūzijos laivų statykiai. Vis dėlto Kremliaus vadovas leido suprasti, kad Maskva norės susigrąžinti šiam projektui išleistas lėšas.

Kanonizuotos dvi šventosios iš Palestinos

Vatikanas („Draugo“ info) – Gegužės 17 d. popiežius Pranciškus paskelbė šventosiomis keturias XIX amžiuje gyvenusias seseris vienuoles – prancūzę Jeanne Émilie de Ville-neuve, italę Maria Cristina Brando ir palestinietes Maria Alfonsina Danil Ghattas ir Maria Baouardy. Į dviejų pirmųjų Palestinos šventųjų kanonizacijos iškilmes atvyko Prezidentas Mahmoud Abbas su Palestinos vyriausybės delegacija bei daugiau nei 2 tūkst. krikščionių piligrimų.

Šios palestinietės buvo XIX a. tuometinėje Osmanų imperijos valdomoje Palestinoje gyvenusios vienuolės, kurių gimtoji kalba buvo arabų. Manoma, kad tokiu žingsniu Vatikanas siekia išreikšti savo paramą mažėjančioms

Tarp paskelbtųjų šventosiomis – dvi palestinietės. Reuters nuotr.

krikščionių bendruomenėms Vidurio Rytuose.

Dieną prieš tai popiežius Pranciškus susitiko su Palestinos prezidentu M. Abbas ir aptarė su juo palestiniečių ir Izraelio konflikto suregulavimo klausimus. Popiežius Palestinos prezidentą pavadino „taikos angelu“.

Į Europą su migrantais plūsta islamistai

Tripolis (ELTA) – Libijos vyriausybės patarėjas Abdul Basit Haroun teigia, kad kartu su pabėgėliais per Viduržemio jūrą į Europą plūsta ir „Islamo valstybės“ (IS) kovotojai.

Tokią nuomonę Libijos pareigūnas susidarė po pokalbių su laivų savininkais, kurie veikia islamistų kontroliuojamose Šiaurės Afrikos teritorijose. Spėjama, kad IS laivų savininkams leidžia toliau vykdyti savo veiklą mainais už pusę jų gaunamų pajamų už migrantų perkėlimą jūra į Europą.

Jungtinės Tautos skaičiuoja, kad vien šiais metais per Viduržemio jūrą į senąją žemyną bandė pateikti apie 60 tūkst. žmonių.

Anot Libijos pareigūno, islamistai

Migrantai. The Guardian nuotr.

laivuose dažniausiai sėdi atskirai nuo kitų migrantų ir nerodo jokios baimės leistis į pavojingą kelionę. Pareigūnas spėja, kad islamistai planuoja daugiau išpuolių Europoje.

Šiais metais Europos Sąjungos pasienio agentūra FRONTEX yra išpėjusi, kad užsienio kovotojai galimai naudojasi nelegalios migracijos keliais, kad patektų į Europą.

Sutrukdytas teroro aktas prieš princą Charles

Londonas (ELTA) – Airijoje, Leitrimo grafystėje, sulaikyti šeši asmenys, kurie, kaip įtariama, rengė teroro aktą prieš Didžiosios Britanijos sosto įpėdinį princą Charles. Pas sulaikytuosius rasta sprogmenų ir ginklų.

Piktadariiai ketino įvykdyti teroro aktą per Charles ir jo žmonos Camilla

vizitą į Airiją gegužės 9–22 dienomis.

Sulaikytieji turėjo savadarbių sprogstamųjų įtaisų ir šaunamųjų ginklų, kurie buvo laikomi rytinėse Airijos grafystėse, taip pat Dubline. Iš viso policininkai apieškojo 20 vietų, kur galėjo būti ginklų slėptuvės.

Saulius Petreikis: „Muzika gyvenu nuo pat ryto iki vakaro...”

JOLANTA URBIETIENĖ

Jis galėtų papasakoti pačių netikėčiausių savo gyvenimo nuotykių. Apie tai, kaip „išprotėjęs žemaitis“ Škotijoje krūvą pinigų paliko, kad įgyvendintų kūrybinę svajonę, ar su bičiuliu muzikantu scenoje bešėdamas apsvaigo ir nuo jos nukrito. Arba istoriją su buivolo ragu, kuris Liuksemburgo oro uosto muitinėje sukėlė įtarimą, jog šis garbanius lietuvaitis gali būti kontrabandininkas. Tada teko jam gerą pusvalandį tą ragą pūsti. Susirinkę muitinės darbuotojai klausėsi klausėsi, o paskui pasakė: „Iš tikrųjų tu muzikantas“. Ir paleido.

Į X Šiaurės Amerikos Dainų šventę Čikagoje pakviestas charizmatiškasis Saulius Petreikis visur pristatomas kaip multiinstrumentininkas, pučiamųjų virtuozas, sukaupęs unikalią instrumentų kolekciją iš viso pasaulio, mokytojas, inovatoriškos muzikos kūrėjas ir atlikėjas. Kaip žmogus, Lietuvoje bei užsienyje koncertuojantis ir vienas, ir su grupėmis „Saulės broliai“, „Chris Ruebens Ensemble“, „Rasa Serra & World Duo“, subūręs „Saulius Petreikis and the Unit 7 Allstars“, „S. P. orkestrą“. Kaip menininkas, kuris, užlipęs scenon, muzikai atiduoda save visą.

– Sauliau, kada jūs, berniukas nuo Žemaitijos platumų, supratote, jog gyvenimas, susietas su muzika, jums yra arti širdies?

– Tai, kad mažame Barstyčių kaimelyje augau muzikaloje šeimoje, turėjo didžiulės įtakos. Visi proseneliai iš tėvelio pusės buvo liaudies muzikantai. Tėtis mokėsi groti iš savo tėvo, ir mes, vaikai, nuo pat mažų dienų buvome apsupti muzikos, visa šeima kartu muzikuodavome.

– Sakote – „mes, vaikai“. Ar be jauniausiojo Donato, kuris visai mažiukas žadėjo būti už jus geresnis ir su kuriuo subūrėte bei grojate „Saulės broliuose“, dar turite brolių, seserų?

– Taip. Augome keturiose. Man tuoj sueis trisdešimt vieneri, esu vyriausias, brolis Romas metais jaunesnis. Įvaikinta sesuo Regina yra penkeriais metais jaunesnė, o Donatas – pagrandukas, mano „auklėtinis“, dažnai kartodavęs, kad vis tiek mane aplenks.

– Kur sėmėtės jau kitų, nenaminių, muzikinių mokslų? Kada supratote, kad viena – mėgėjiški „pamuzikavimai“ ir visai kas kita – rimtos akademinės studijos?

– Dešimties metų su mama nuvažiavau į Platelių meno mokyklą. Ten, regis, šešerius metus pūčiau dūdą. Po to – Klaipėdos Stasio Šimkaus konservatorija, kur tie rimtieji mano mokslai ir prasidėjo. Konservatorijoje apie daug ką teko keisti savo supratimą. Čia, galima sakyti, išaugo muzikos suvokimas, pradėjau ją jausti. Vėliau – Lietuvos muzikos ir teatro akademija Vilniuje, kur baigiau klasikinio trimito studijas. Dar joje besimokydamas įgijau geros patirties grodamas pučiamųjų instrumentų orkestre „Trimitas“, teko padirbėti chore „Vilnius“. Magistro studijų metu mokytojavau Valdorfo mokykloje.

– Esate minėjęs, kad akademinėje muzikoje jums pritrūko laisvės. Ar būtent todėl prasidėjo jūsų eksperimentai ir ieškojimai? Kokie likimo vingiai suvedė su jums didelę įtaką padariusiu indiška fleita – *bansuri* – grojančiu lietuviu?

– Tikrai, kai atvykau studijuoti į sostinę, siela vis labiau siekė išsilaisvinti iš akademinės muzikos, taigi pradėjau domėtis, ieškoti, kas galėtų man atverti naujas galimybes muzikoje. Draugas pasiūlė susisiekti su *bansuri* meistru, lietuviu iš Frankfurto Ernestu Epifanovu-Nadaprem, kuris tuo metu grojo su grupe „Atalyja“. Pasinaudojau patarimu ir jo dėka muziką atradau iš naujo. Atradau naujus instrumentus. Ernesto pamokos metu pasakyta frazė „Viskas, ką darai, yra pačiu laiku ir niekam nėra per vėlu“ lydi mane iki šiol.

– Taigi, Akademija baigta, įgyta neįkainojamos patirties. Širdyje – džiaugsmas, rankose – diplomai. Ar užvėręs jos duris jau žinojote, kokiais keliais keleliais pasuksite?

– Baigęs Akademiją pasirinkau solisto-kompozitoriaus kelią. Visa iki tol buvusių veiklų patirtis padėjo suprasti, jog mano gyvenimo kelias yra būtent muziko kelias. Ją baigęs subūriau ne vieną kolektyvą, dalyvavau renginiuose tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Ir nors pasaulio tautų muzika, įvairių šalių instrumentais susidomėjau dar besimokydamas Vilniuje, tačiau tik po studijų, kuomet atsirado daugiau laisvo laiko, kai išiliejau į multikultūrinį sostinės gyvenimą, galėjau jį skirti gilinti būtent šias žinias.

– Gal vis dėlto suskaičiavote, kiek instrumentų turite? Kažkuriame interviu pašmaikštavote, kad turite jų tikrai daug ir grojate daugiau nei vienu.

– Teisybė – groju tikrai daugiau negu vienu. Turiu per šimtą instrumentų. Tikslaus skaičiaus pasakyti negaliu, nes senokai juos skaičiavau.

– Ar išrinktumėte mėgstamiausią?

– Mėgstamiausi instrumentai yra kokybiški instrumentai. Tie, kurie pagaminti su meile ir turi savo sielą. Kiekvienas instrumentas ir jo tembras turi savo nuotaiką. Kitaip tariant, visiems yra vieta ir laikas, taigi paties mėgstamiausio išskirti net negalėčiau. O kelionės lagaminuose būna ir armėniškas dudukas, ir škotiška ar vietnamietiška fleita, ir slovakiška švilpa, ir daugybė kitų tikrai egzotiškais pavadinimais.

– Turbūt daugybę savo instrumentų galite „pravėdinti“ nuolat koncertuodamas su „Saulės broliais“. Kokia tai grupė?

– „Saulės broliai“ – tai šviesią muziką skleidžianti draugų kompanija. Dar man mokantis Vilniuje abu su jaunėliu Donatu pasvajodavome apie galimybę suburti kokią grupelę. Prieš šešerius metus taip ir atsitiko. Esame penkiese. Tadas Dešukas groja smuiku, mandolina ir bosine gitara, brolis Donatas – gitara ir vokalas, Nerijus Bakula groja akordeonu, Vytis Vainilaitis – būgnais, o aš pats – pučiamaisiais instrumentais. Džiaugiamės, kad nuolat esame kviečiami į įvairiausių renginių skleistį tą saulėtą, šviesią muziką.

– Savo koncertinėje veikloje bendradarbiaujate su daugybe muzikantų. Pernai vasarą Vilniaus Katedros aikštėje kartu su kitais atlikėjais, iškilmingai paskelbusiais dainų šventės pradžią, po ilgesnės pertraukos pasirodė ir jūsų duetas su Domantu Razausku. Kaip gi prasidėjo pažintis su šiuo Lietuvoje populiariu dainų autoriumi ir atlikėju, gitaristu, kompozitoriumi? Ar dar vis tebestebinate žiūrovus, su juo šėldami scenoje?

– Su Domantu susipažinome 2007 metais vieno muzikanto atminimo vakare. Taip prasidėjo mūsų draugystė, kuri tęsiasi iki šiol. Muzikuojant su juo nuostabu būtų ir aukštyn kojomis apsiversti – jis toks šauniai beprotiškas. Kaip ir pati jo muzika. Kiekvienas koncertas su Domantu yra lyg mažas spektaklis – niekad nežinai, kaip jis prasidės ir kaip baigsis.

– Kitas atlikėjas, su kuriuo dažnai dalinatės scena – Chris Ruebens. Kokie kečiai suvedė su šiuo belgų gitaristu ir kompozitoriumi, dabar gyvenančiu bei kurinčiu Lietuvoje?

– Chris mane pastebėjo grojantį kažkokiame renginyje, prisijungė atliekant vieną kūrinį. Po šio įvykio nusprendėme susitikti ir pagroti drauge. Galų gale susiklostė taip, kad 2012-aisiais padėjau suburti jam ansamblį, o vėliau kartu įrašėme kompaktinę plokštelę „The Yellow Duck”. Mums labai smagu, kad pernai JAV Nepriklausomuose muzikiniuose apdovanojimuose ši plokštelė instrumentinės muzikos kategorijoje laimėjo pirmąją vietą. Šiuo metu drauge ruošiamo naują programą.

– Ilgame jūsų veiklos ir kelionių sąrašas – Škotija. Kas ten nuviliojo?

– Tuo metu draugavau su mergina, kuri gyveno Škotijoje. Pamilau visą kraštą ir šalies muziką. Daug kūrėčiau būtent ten, įkvėptas Škotijos gamtovaizdžio, ir pradėjau svajoti apie grupę, su kuria šitą muziką galėčiau atlikti. Vilniuje likimas suvedė su prodiuseriu, įrašų studijos savininku Škotijoje Huey Dowling, ir po mėnesio kartu ėmėme burti grupę bei ruošti albumo įrašymui. Grupė „Saulius Petreikis and the Unit 7 Allstars” atsirado būtent albumui „Lowlands” įrašyti, o koncertams Lietuvoje esu subūręs kitą kolektyvą – „S.P. orkestras”, su kuriuo artimiausiu metu „Lowlands” pristatysime Lietuvos miestuose.

– Tikrai gaila, kad laikraščio puslapis negali perteikti šio jūsų debiutinio instrumentinės muzikos albumo garsų, kurie nuškradina į nuostabaus grožio gamtą. Kaip jūs pats apibūdintumėte „Lowlands”?

– „Lowlands” („Slėniai”) jungia populiariosios ir klasikinės muzikos, folkloro, džiazo bei pasaulio muzikos bruožus. Albume – aštuonios instrumentinės kompozicijos ir dvi dainos, atliekamos anglų bei lietuvių žemaičių kalbomis. Daugeliui kūrinių būdingas keltiškas skambėjimas, dailiai derantis su lietuviškais sąskambiais, praturtintas egzotiškų instrumentų tembrų. Simbolinis albumo pavadinimas klausytojui atsiskleis įvairiomis prasmėmis. Viena jų – Žemaitija, Vakarų Lietuvos etnografinis regionas, iš kurio aš pats esu kilęs. Platesne prasme tai – žemumos, lygumos ir slėniai, kuriuose glūdi kiekvieno mūsų šaknys.

Tai ta sakrali vieta, iš kurios išauga mitinis Pasaulio medis. Tarsi medžio šakose giedantys paukščiai, albume skamba ir dailiai pinasi įvairių tautų muzikos instrumentų garsai.

– Ar dar tebedalyvaujate LRT pramoginėje-informacinėje laidoje vaikams „Gustavo enciklopedija”?

– Šiuo metu nebedalyvauju. Tai buvo vienerių metų idėjinis projektas, be jokio atlygio. Gustavui – Audriui Rakauskui pats pasiūliau šią mintį, norėdamas labai sudominti jaunimą ir parodyti jiems, kad groti lietuviškais ir pasaulio tautų instrumentais tikrai nėra sudėtinga.

– Veiklos jums, Sauliau, – į valias. Regis, ir 24 valandų turėtų būti per mažą. Kaip gi visur suspėjate? Ką, išvykdamas į keliones, paliekate namuose?

– Turiu nuostabią žmoną Do-

vilę, kuri rūpinasi manimi ir padeda mano kasdiniuose rūpesčiuose. Taip pat namuose laukia „vaikas” – šuo Mažu. Be to, turiu savo antrininką, su kuriuo nesunkiai pasidalijame visus darbus: mano zodiako ženklas – Dvynys.

– Ar kelionė liepą į Jungtines Amerikos Valstijas bus pirmoji?

– Taip, į JAV atvykstu pirmąkart.

– Į Dainų šventę Čikagoje atvyksta ir Lietuvoje populiari folkloro, džiazo, kitų stilių atlikėja Rasa Serra. Judu pažįstami. Ar dažnai kartu koncertuojate?

– Su Rasa susipažinome, kai ji man paskambino ieškodama žmogaus, su kuriuo galėtų kartu muzikuoti. Tuo metu aš pats ieškojau etno vokalo, taigi mūsų mintys sutapo. Rasa man buvo atradimas. Esame subūrę tris skirtingus kolektyvus, koncer-

– Kokią šią šalį įsivaizduojate ir kas labiausiai vilioja?

– Labiausiai domina gamta ir miestai, taip pat žmonės su savita kultūra, kurie, tikiuosi, mane įkvėps kūrybai ir naujiems projektams, nes Europoje jau esu koncertavęs beveik visose valstybėse. Taigi, labai tikiuosi įgyti naujos patirties ir JAV.

– Kokius instrumentus atsivežate? Kiek kūrinių jais atliksite?

– Mėginsiu atsivežti bent trečdalį namų instrumentų bibliotekos. Tikiuosi, muitinė šiuo reikalu bus supratinga. O šiai kelionei ruošiu niekur iki šiol neatliktą specialią programą. Esu numatęs maždaug 17 kūrinių. Pristatysiu 12 skirtingų senovinių lietuviškų instrumentų.

tuojame įvairiuose renginiuose, muzikos festivaliuose.

– Ar šventinio savaitgalio renginiuose, skirtuose JAV lietuvių visuomenei, drauge su Rasa atliksite bendrus kūrinius?

– Taip. Visa koncertų, skirtų bendruomenėms, programos esmė ir yra pasirodymas kartu su Rasa. O pačioje Dainų šventėje numatyti keli bendri kūriniai. Su džiaugsmu abu repetuojame ir nekantriai laukiame liepos.

– Dėkoju, Sauliau, už nuostabią galimybę jus pažinti iš arčiau. Sėkmės Italijoje, Milano „Expo 2015” pasaulinėje parodoje, kelionei į kurią, sakėte, lagaminai jau sukrauti ir kurioje atstovausite Lietuvai. Iki pasimatymo Čikagoje.

Nuotraukos iš S. Petreikio asmeninio albumo

Šliūpų dovanos Šiaulių universiteto mokslo bendruomenei

ALINA ŠALAVĖJIENĖ

2014 spalio 13 d. Californijoje įkurtas Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvas skaičius jau dešimtmetį nuo tos dienos, kai buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Šiaulių universiteto ir archyvo įkūrėjo Vytauto Jono Šliūpo. Pagal 2005 m. rudenį pasirašytą sutartį archyvas buvo perduotas Šiaulių universitetui, kuris įsipareigojo gautą medžiagą saugoti nedalomai, bibliotekiškai ją sutvarkyti, skleisti apie archyvą informaciją ir garantuoti prieinamumą visiems besidomintiems. Oficialiai archyvas Šiaulių universiteto bibliotekoje buvo atidarytas 2009 m. birželio 12 d., nes po sutarties pasirašymo biblioteka buvo atnaujinama, o dokumentai ruošiami perkėlimui į Lietuvą.

Vardinė Vandos ir Vytauto Šliūpų stipendija

Praėjusiais mokslo metais archyvo steigėjas Vytautas Šliūpas su žmona Vanda įsteigė vardinę stipendiją, skirdami 5 000 Lt iš asmeninių lėšų. 2014 m. kovo pradžioje buvo paskelbtas konkursas, kuriame galėjo dalyvauti Šiaulių universiteto socialinių ir humanitarinių mokslų srities bakalauro ir (ar) magistro studijų studentai ir pateikti tais metais apgintus geriausius bakalauro ar magistro darbus lietuvių kalba. Darbai turėjo būti susiję su dr. Jono Šliūpo archyve arba kituose informacijos šaltiniuose sukauptos medžiagos tyrimais, aušrininko dr. Jono Šliūpo iškeltais esminiais kultūros, istorijos, visuomenės plėtros, tikėjimo išpažinimo klausimais, mažai žinomais istoriniais bei biografiniais faktais, atspindinčiais ryšį su Lietuva ir Šiaulių kraštu. Pirmajam konkursui buvo pateikti devyni darbai, iš kurių atrinkti keturi, o jų autoriams įteiktos vardinės Vandos ir Vytauto Šliūpų stipendijos.

Stipendijų teikimas, vykęs *Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyve* 2014 m. birželio 5 d., sutapo su penktosiomis archyvo atidarymo Šiaulių universiteto bibliotekoje metinėmis. Iš Californijos (JAV) į Lietuvą atvykęs Vytautas Šliūpas pats apdovanojo pirmuosius stipendininkus: Humanitarinio fakulteto istorijos ir politikos studijų programos pirmo kurso magistrantus Liną Urbutytę (už kursinį ir bakalauro darbą „Civilinės metrikacijos problema Pirmojoje Lietuvos Respublikoje“) ir Tomą Berginą (už kursinį ir bakalauro darbą „Laisvamanybės idėjų plitimas Pirmojoje Lietuvos Respublikoje“), Socialinių mokslų fakulteto viešojo valdymo studijų programos magistrę Eveliną Kvietkienę (už magistro darbą „Kurčiųjų asmenų pilietinio dalyvavimo vietos savivaldoje teisinių ir institucinių mechanizmų sistema“) ir Socialinių mokslų fakulteto viešojo administravimo studijų programos ketvirtakursę Dovilę Navickaitę (už bakalauro darbą „Tarpinstitucinis bendradarbiavimas viešame sektoriuje: Šiaulių universiteto ir Šiaulių miesto savivaldybės atvejis“).

Iškilmių metu Šiaulių universiteto rektorius prof. dr. D. Jurgaitis su bibliotekos direktore G. Lamanauškiene dėkojo Vandai ir Vytautui Šliūpams už gražią iniciatyvą ir studentų mokslinės veiklos skatinimą. Archyvui Vytautas Šliūpas pateikė dar vieną staigmeną: dovanojo du (sutuoktinių bei vestuvių) Liudvikos Malinauskaitės-Šliūpienės (pirmosios J. Šliūpo žmonos) žiedus, kuriuos 1884 m. jai dovanojo Jonas Šliūpas.

Naujos Jono Šliūpo knygos archyve

Šiaulių universitetui perduotą archyvą Vytautas Šliūpas nuolat papildė naujais dokumentais ar eksponatais. Šių metų vasario pabaigoje buvo gauta 18 naujų Jono Šliūpo rašytų, verstų bei redaguotų knygų, išleistų 1885–1937 metais.

Pati seniausia yra „Atsisaukimas i lietuwininkus wiso swieto“, išleista 1885 m. New Yorke. Šioje nedidelėje vos 16 puslapių knygelėje raginama pa-

Šiaulių universiteto biblioteka

laikyti J. Šliūpą ginč su Mykolu Tvarausku, pabrėžiamas jo rūpestis lietuvių reikalais. Skyriuje „Lietuwiszskasis balsas“ pranešama apie J. Šliūpo numatomą leisti naują laikraštį „Lietuwiszskasis balsas“ bei prašoma paremti laikraščio leidybą. Kreipimasis į tėvynainius Amerikoje ir Lietuvoje išdėstomas paskutiniame skyriuje „Asz ir Lietuwa“, kuriame autorius siekia „išduoti nors trumpa rokunda isz [savo] darbų, padarytų patolek del tewynes ir del naudos broilams“. Šioje dalyje pateikiama J. Šliūpo kultūrinės veiklos apžvalga ir jo santykiai su pirmųjų lietuviškų spaudinių leidėju bei redaktoriumi Amerikoje M. Tvarausku.

Retenybe jau yra tapusi 1887 m. New Yorke išleista J. Šliūpo knyga lenkų kalba „Litwini i polacy“, kurioje išsakoma mintis apie Lietuvos norą būti po-

nyčios veikimas nepriklausomoje Lietuvoje: 1919 iki 1933 metų“) bei verstose („Palyginamoji religija“, „Religijos kilmė“ ir kt.) knygose.

Garsiojo aušrininko biografijos detales ir lietuviškos knygos istoriją mena labai įvairi knygų leidimo vieta: New Yorkas, Brooklynas, Bostonas, Stokholmas, Tilžė, Biržai, Šiauliai, Kaunas ir kt. Daug spaudos draudimo laikotarpio leidinių išleista Amerikoje, kurioje J. Šliūpas gyveno 1884–1921 m. Keturios knygos spausdintos Šiauliuose 1923 m. J. Šliūpo įsteigtoje „Titnago“ spaustuveje (ši spaustuve veikia ir šiandien). Viena iš jų – autobiografija „Jaunatvė – gyvenimo pavasaris“, išleista 1927 m.

Du leidiniai yra konvoliutai, t. y. savarankiškos tos pačios ar panašios tematikos knygos, įrištos į vieną rinkinį. Pirmajame – J. Šliūpo knygos „Lietuvos laisvė“, „Lietuviai! Ar gerais keliais žengiame priekyn?“ bei vertimas „Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo philozophijos“. Antrąjį rinkinį sudaro vertimai: J. McCabe „Religijos kilmė“, R. G. Jngersoll „Dievų sutemos“ ir S. Faure „Dievo piktadėjstės“.

Šios knygos yra iš asmeninės Vytauto Šliūpo bibliotekos ir surinktos iš įvairių asmenų bei organizacijų Amerikoje ir Lietuvoje. Kai kuriuose leidiniuose yra knygos ženklų bei įrašų, liudijančių tų knygų kelią. Visi spaudiniai pažymėti Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo ekslibrisu, sukurtu Adelberto Nedzelskio. Dažniausiai sutinkamas knygos ženklas yra antspaudas: Dr-te Sim. Daukanto, Kazys Pemkus, J. Skinder, Šaulių sąjungos centrinis knygynas, „Laisvosios minties“ redakcija. Knygoje „Prabengtis lietuvių tautos senovėje“ išspausdintas reljefinis Vytauto Šliūpo antspaudas,

pirmame konvoliutiniame leidinyje yra išlikęs Pijaus Jono Žiūrio autografas. Kai kuriose knygose archyvo įkūrėjas V. Šliūpas įrašė, kad jas dovanojo J. Račkauskienė (K. Vairo-Račkausko žmona), S. Vėlavičienė (buvusi Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Lituanikos skyriaus vedėja), dr. B. Mickevičius, K. Rauskas, E. Jakubauskas, „Tėvynės“ redakcija. O knygos „Tikri ir netikri šventieji“, išleistas Šiauliuose 1930 m., paskutiniuose puslapiuose likę Jono Šliūpo įrašai-papildymai nekelia abejonių, kad ji yra iš paties autoriaus asmeninės bibliotekos. Įdomi yra šios knygos istorija: už jos išleidimą J. Šliūpui buvo iškelta byla ir skirta bausmė (vienas mėnuo arešto), o leidinys konfiskuotas. 1930 m. leidimas buvo ant-rasis (pirmasis – 1907 m. Skrantone).

Šiaulių universiteto bibliotekoje esančiame Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyve veikla tęsiasi visus metus: tvarkomi rankraščiai, rengiamos parodos, vyksta paskaitos, edukaciniai užsiėmimai. Įteikta vardinė Vandos ir Vytauto Šliūpų stipendija, archyvo papildymas naujomis knygomis, dokumentais ar eksponatais prisideda prie archyvo sklaidos ir aušrininko dr. Jono Šliūpo vardo bei jo darbų garsinimo.

Alina Šalavėjiienė – Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo vyriausioji bibliotekininkė

Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvas

Bibliotekos archyvo nuotr.

litiškai nepriklausomai. Prof. dr. Remigijus Misiūnas, rašydamas apie šią brošiūrą mini, jog J. Šliūpas „atmetė lenkų pretenzijas į lietuvių kaip į kitaip kalbančius tautiečius, o, laisvai traktuodamas istoriją (jam Lietuvos krikštas tebuvo politinis Vytauto manevras), vėl akcentavo religijos ir lenkų bažnyčios žalą lietuviams“.

1890 m. Tilžėje išleista pirmoji lietuvių literatūros istorija „Lietuvizskieji rasztai ir rasztininkai“ prisidėjo prie literatūros mokslo terminų kūrimo. Šiame J. Šliūpo darbe buvo pirmą kartą apžvelgta XVI–XIX a. lietuvių raštija. Didžiausias dėmesys skirtas XIX a. grožinės literatūros kūrėjams, istorikams, kalbininkams. Pabaigoje yra straipsnis apie periodinę lietuvių spaudą.

Bibliotekai dovanotos knygos – tai J. Šliūpo istoriniai, kultūriniai, filosofiniai, religiniai tyrinėjimai. Istoriniuose veikaluose apžvelgiama Lietuvos istorija („Lietuvystės praeitė, dabartis ir ateitis“, „Essay on the past, present and future of Lithuania“, „Prabengtis lietuvių tautos senovėje“), tautos kova už laisvę („Maskolių naguose“, „Lietuvos laisvė“), „Aušros“ leidimo laikotarpis („Šis tas apie „Aušrą“), lietuvių kultūrinė ir visuomeninė veikla („Lietuviai Amerikoje“, „Du žymiu darbuotoju Lietuvos naudai: Juozas Zauka ir kun. Aloyzas Šliūpavičius“). Religijos ir tikėjimo klausimai nagrinėjami J. Šliūpo rašytose („Tikri ir netikri šventieji“, „Katalikų baž-

V. Aleksai suteiktas Pasaulio lietuvių sporto ambasadoriaus vardas

Sėdi (iš k.): PLSA prezidentas doc. dr. Artūras Poviliūnas, PLSA pirmasis viceprezidentas ir antrojo Pasaulio lietuvių sporto ambasadoriaus vardo gavėjas Valentinas Aleksa, Lietuvos žurnalistų draugijos Kauno sk. pirmininkė ir PLSA savanorė Skirmantė Javaitytė, skulptorius Stasys Žirgulis. Stovi: Lietuvos sporto muziejaus direktorius Pranas Majauskas, žurnalistas Alvydas Staniulis, Kauno bokso federacijos prezidentas Rimantas Rutkauskas, vienas iš PLSA steigėjų bei tarybos narys Gediminas Aleksa.

Dainiaus Litvinsko nuotr.

SKIRMANTĖ JAVAITYTĖ

2015 m. gegužės 8-oji Pasaulio lietuvių sporto asociacijai (PLSA) reikšminga diena: Valentinui Aleksai buvo suteiktas Pasaulio lietuvių sporto ambasadoriaus vardas ir kartu pasirašytos dvi bendradarbiavimo sutartys – su Lietuvos sporto universitetu (LSU) bei su Lietuvos sporto muziejumi.

Jau antrasis sporto ambasadorius

Šimet Pasaulio lietuvių sporto ambasadoriaus vardą gavo jau du asmenys: pirmuoju PLSA taip pagerbtu asmeniu vasario 10 d. Vilniuje tapo Prezidentas Valdas Adamkus, o visai neseniai – gegužės 8 d., LSU, juo tapo PLSA pirmasis viceprezidentas Valentinas Aleksa. Apdovanojimas jam skirtas už aktyvią, nuoširdžią ir nenuilstamą veiklą, ypatin- gus diplomatinius nuopelnus Lietuvos sportui, tautiečių sportininkų populiarinimą pasaulyje.

„Reikia dėti visas pastangas, kad pasaulio lietuviai, kur bebūtų, per sportą, kultūrą, mokslą – visuomet sugrįžtų į Lietuvą“, – po apdovanojimo iš- kilmų sakė V. Aleksa.

Pristatydamas PLSA architektą V. Aleksą visuomenei, PLSA presiden- tas, doc. dr. Artūras Poviliūnas susi- rinkusiems užsiminė apie daugybę idė- jų, kurias PLSA numato įgyvendinti. A. Poviliūnas atkreipė dėmesį, kad dau- giau žinoma apie JAV, Kanados, Aust- ralijos lietuvių sporto bendruomenes, tačiau apie netoliese gyvenančias Ru- sijos, Baltarusijos, Lenkijos – žinoma žy- miai mažiau. Jis patikino, kad šią si- tuaciją taisyti imasi PLSA.

„Norime, kad tie žmonės būtų pa- gerbti ir aprašyti knygoje, enciklope- dinio pobūdžio leidiniuose ir kad apie pasaulyje išsibarsčiusius lietuvių spor- tininkus, teisėjus bei padedančiuo- sius sportui – sužinotų visi. Šias idėjas PLSA ėmė sparčiai įgyvendinti, juda- me į priekį septynmyliais žingsniais“, – džiaugėsi A. Poviliūnas.

Užsibrėžta bendradarbiauti

Gegužės 8 d. Lietuvos sporto uni- versitete bendradarbiavimo sutartį tarp PLSA ir LSU pasirašė atstovai: PLSA prezidentas doc. dr. Artūras Po- viliūnas ir LSU rektorius prof. habil. dr. Albertas Skurvydas.

Prieš padėdamas parašą ant su- tarties A. Poviliūnas kalbėjo:

„1988-aisiais, atkūrus Lietuvos tautinį olimpinį komitetą, pirmoji mūsų išvyka buvo į Australiją – į III-ią- sias Pasaulio lietuvių sporto žaidy- nes. Daugelis, tarp jų ir būsimas Lie- tuvos prezidentas Valdas Adamkus, no- rėjo ten vykti su savo tautine vėliava, šalies himnu. Pamenu, 16-ikos žmonių grupelė Adelaidėje tąkart buvo pasi- tikta gan skeptiškais žvilgsniais. Tai suprantama, juk buvome pirmieji lie- tuviai, atkeliavę iš pačios Lietuvos, tuo metu išgyvenusios istorinius lūžius. Didžiuojuosi, kad būtent mes, sporti- ninkai, simboliškai atidarėme ‘geležinė- uždangą’“.

A. Poviliūnas teigė, kad pasirašy- ta sutartis su LSU įpareigoja PLSA Lie- tuvių Bendruomenėse visame pasauly- je – skatinti lietuvius, ypač jaunimą, grįžti į tėvynę ne tik aplankyti protė- vių žemės, bet ir studijuoti LSU. „Juk Lietuvos sporto universitetas yra spe- cifinė aukštoji mokykla, Lietuvoje tre- nerių ir dar tokios aukštos klasės – daugiau niekas neruošia“, – pridūrė jis.

LSU rektorius A. Skurvydas pri- tarė, kad bendradarbiauti su užsie- nio lietuviais būtina kuo aktyviau: „Esu patyręs, kaip jie itin nori su mu- mis palaikyti ryšius. Neabejotinai, stiprus Lietuvos ilgesio jausmas šir- dyje – išlikęs daugeliui.“

LSU rektorius tikino, kad univer- sitetas stengsis skleisti lietuvių spor- to mokslų pasiekimus pasaulyje, kvies pasaulio lietuvius į metines konfe- rencijas. „Mūsų nėra tiek daug pa- saulyje, kad galėtume leisti sau visiškai nebendradarbiauti. Taigi, mums garbė, kad pirmieji pasirašome ben- dradarbiavimo sutartį su PLSA, ti- kiuos, išipareigotą kilnią misiją at- liksiame garbingai“, – teigė LSU rekto- rius A. Skurvydas.

Kitą bendradarbiavimo sutartį PLSA tądien vyko pasirašyti į Lietuvos sporto muziejų. Čia ją užtvirtino PLSA prezidentas A. Poviliūnas ir Lietuvos sporto muziejaus direktorius Pranas Majauskas. „Mums didžiulė garbė ir rimtas išipareigojimas“, – trumpai bendradarbiavimo su PLSA sutarties faktą pakomentavo P. Majauskas.

Visos bendradarbiavimo sutartis pasirašiusios šalys išipareigojo akty- viai plėtoti ir įgyvendinti veiklas spor- to, mokslinių tyrimų, bendrų leidi- nių išleidimo, informacinės sklaidos, bendrų konferencijų, minėjimų ren- gimo ir institucijų viešinimo srityse.

A † A VIKTORIJA PIKELIENĖ PETRAUSKAITĖ

Mirė 2015 m. gegužės 14 d. Oak Lawn, IL.
Gimė 1919 m. gruodžio 25 d. Rusijoje, Izhevskas.
Gyveno Čikagoje, Brighton Park apylinkėje.
Nuliūdę liko: duktė Salvinija Pikelytė, duktė Aldona Sikora su vyru Ted, anūkai Alina Volodkaitė-Davies su vyru Tom, Karina Vo- lodkaitė-Pflanz su vyru Chris, Daina Volodkaitė-Staggs su vyru Je- remiah ir Aras Volodka, 11 proanūkų ir daug giminių Lietuvoje.
A. a. Viktorija buvo žmona a. a. Eduardo, mama a. a. Mildos Vo- lodkienės ir uošvė a. a. Liudo Volodkos.
Velionė bus pašarvota gegužės 20 d., trečiadienį, nuo 3 val. p. iki 8 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont. Laidotuvės įvyks gegužės 21 d., ket- virtadienį, Petkus Lemont laidojimo namuose, kuriuose 11 val. ryto vyks religinės apeigos. Po religinių apeigų velionė bus palaido- ta Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Vietoje gėlių prašome aukoti „Saulutei“ arba „Vaiko Vartai į mokslą“ labdaros organizacijoms.
Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįsta- mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A ALFONSUI NAKUI

iškeliavus į Amžinuosius namus, reiškiame gilią užuojautą žmonai BRONEI, dukrai VIDAI, sūnums JONUI ir VIKTORUI su šeimomis, broliui ALGIRDUI su šeima, visiems giminėms bei artimiesiems ir liūdi- me kartu.

Sunny Hills, FL, Lietuvių Bendruomenė

www.draugas.org/mirties.html

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL Tel. 708-422-8260

WWW.DRAUGAS.ORG

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gegužės 21 d. 7:30 val. v. kviečiame į** New Yorko lietuvių profesionalų susitikimą su Lietuvos Banko valdybos nariu Mariumi Jurgilu. Pagrindinės M. Jurgilo mokslinių interesų sritys – finansinis stabilumas, makroekonomika, pinigų ekonomika. Susitikimas skirtas specialiai finansų srityje dirbantiems profesionalams bei šia sritimi aktyviai besidomintiems New Yorko lietuvių profesionalų klubo nariams. Marius Jurgilas dalyviams pristatys dabartinę reguliacinę finansų aplinką Europoje ir Lietuvoje bei pasidalins informacija apie šių dienų Lietuvos ekonomines realijas. Dalyvių skaičius griežtai ribotas. Registracija ir informacija: <http://nylp.nylithuanian.org>

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto** Prasi-dėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chi-cago, IL 60632) gegužės 24 d. 10 val. r. švę-sime Šventosios Dvasios nužengimo į žemę šventę – Sekmines. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Jaunius Kelpšas. 15 minučių

prieš pamaldas sukalbėsime Švč. Mergelės Marijos litaniją. Taip pat primename, kad kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. šv. Mišios au-kojamos lietuvių kalba. Po jų klausomos iš-pažintys. Maloniai kviečiame visus daly-vauti.

■ **Gegužės 31 d., sekmadienį, Pasaulio lie-**tuvių centras (PLC) kviečia narius, rėmėjus ir svečius į PLC metinį susirinkimą. Regis-tracija prasidės 11 val. r., susirinkimas – 12:30 val. p. p. Bus aptariama praėjusių-jų metų veikla, dabartinė Centro padėtis ir planai ateičiai. Susirinkimas vyks PLC Lie-tuvių Fondo salėje. Turite klausimų? Skam-binkite į PLC raštinę tel. 630-257-8787.

■ **Ateitininkų namų valdyba birželio 7 d.,** sekmadienį, 12 val. p. p. visus maloniai kvie-čia į gegužinę, kuri vyks Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Dr. Lemont, IL. Praleis-kime kartu gražią popietę maloniame ažuol-ly pavėsyje. Pradžia 12 val. p. p.

X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės „Padainuosim dainų dainelę“ renginiai

Kaip žinia, po devynerių metų Čikaga šią vasarą vėl taps gražios lietuviškos tradicijos, besitęsiančios jau 90 metų, lopšiu. Ta proga jubiliejinės dainų šven-tės savaitgalį, liepos 3–5 dienomis, vyks renginiai, į kuriuos patartina bilietus nu-sipirkti iš anksto.

***Penktadienį, liepos 3 d., 8 val. v.** St. James katedroje koncertuos spe-cialiai į šventę pakviesti trys įžymūs chorai iš Lietuvos – Vilniaus mokytojų namų mišrus choras „Bel Canto“, Kauno berniukų ir jaunuolių choras „Varpelis“ bei Vil-niaus Balio Dvariono muzikos mokyklos mergaičių choras „Viva Voce“.

***Šeštadienį, liepos 4 d., 8:30 val. v.** Vic teatre pasirodys „Capella’A“ gru-pė, kurioje dainuoja ir į šventę atvykstanti garsi Lietuvos dainininkė Rasa Ser-ra. Po koncerto – šokiai.

***Sekmadienį, liepos 5 d., 1 val. p. p.** UIC paviljone įvyks pagrindinis sa-vaigtalio renginys – dainų šventė. Bilietų kasdien sparčiai mažėja. Patariama juos nusipirkti jau šiandien. Po šventės, 7 val. v., Sheraton Chicago viešbutyje – pokylis ir šokiai.

*Visas tris dienas minėtame Sheraton Chicago viešbutyje vyks mugė, ku-riai prekeiviai registruojasi šventės interneto svetainėje.

*Labai reikia savanorių! Kad kuo sklandžiau praeitų šitoks masinis renginys, neįkainojama kiekvieno, galinčio prisidėti, pagalba.

Bilietus nusipirksite ir visą reikalingą informaciją rasite šventės interneto svetainėje **dainusvente.org**

Donatas Januta. „Lietuviški takai“,

Vilnius, 2015 m., 300 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje pristatomi San Francisco advokato, istorijos ty-rinėtojo Donato Janutos rašiniai apie šiandienos ir praeities Lietuvą ir lietuvius.

Aptarti santykiai tarp lietuvių ir žydų. Pristatyti Lietuvos karžygiai, tarp ku-rių generolai Povilas Plechavičius ir Vincas Vitkauskas, bei kovojusieji Afganista-ne. Aprašyti Amerikos lietuviai komunistai, jų gyvenimas ir veikla, jų susikirtimai su į JAV atvykusiais „dipukais“. Prisiminti du Amerikoje gimę lietuviai, kurie Lie-tuvoje tapo mirtini priešai – partizanas Adolfas Ramanauskas ir išdavikas Juozas Markulis...

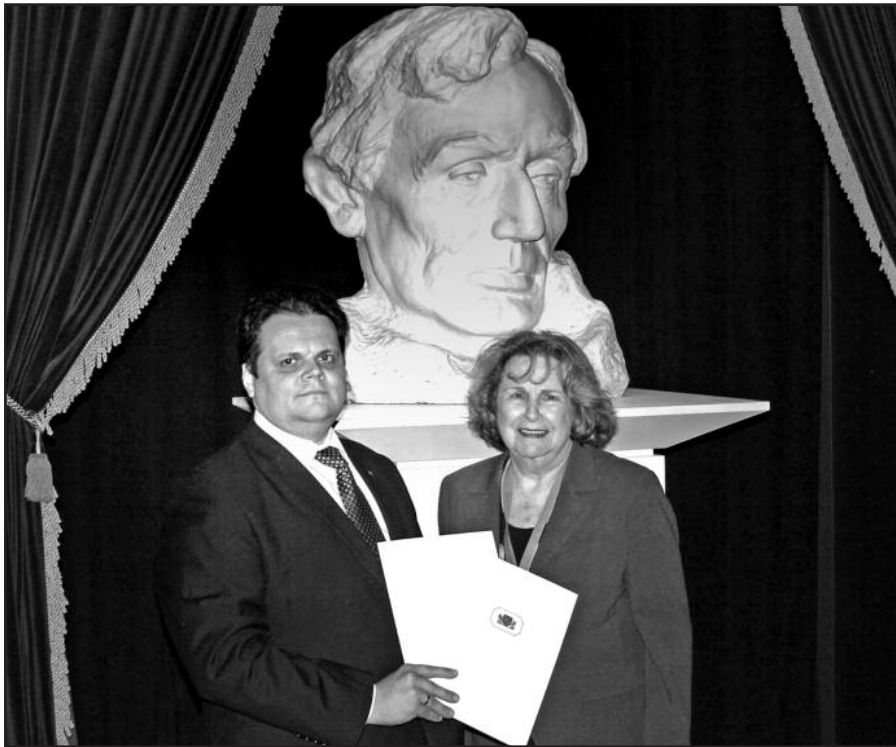
Daug kitų žmonių, įvykių, ir vaizdų iš lietuvių gyvenimo bei veiklos rasite šia-me rinkinyje. Autorius paseka ir lietuvių pėdsakus Baltarusijoje, Prūsijoje, Lenki-jos Suvalkų krašte, Latvijoje. Knyga skirta visiems, kas domisi Lietuva, lietuviais, jų veikla ir gyvenimu.

Knygą „Lietuviški takai“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.

Kaina – 25 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc.,
persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

LR prezidentės ir ministro pirmininko laiškus M. Gudynas įteikia A. Lincoln Prezidentinės bibliotekos ir muziejaus direktorei Eileen Mackevich.

Agnės Vertelkaitės nuotraukos

Lietuvos vadovų laišakai Prez. A. Lincoln muziejui

Šiais metais, minint 150-ąsias JAV prezidento Abraom Lincoln žūties metines, mintimis apie šio iškilaus politiko nuopelnus ne tik JAV, bet ir pasaulio istorijai pasidalino Lietuvos Respublikos prezidentė Da-lia Grybauskaitė bei ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius. Vals-tybės vadovų laiškus A. Lincoln Prezidentinės bibliotekos ir muziejaus Springfielde direktorei Eileen Mackevich įteikė LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas.

Vertindama A. Lincoln nu-veiktų darbų svarbą ir jų reikšmę šiandieniui pasauliui, Lietu-vos prezidentė D. Grybauskaitė pabrėžė: „Praėjus šimtui pen-kiasdešimt metų nuo Prezidento Abraom Lincoln žūties, matome, kad kova už laisvės ir nepriklau-somybės idealus niekada nesi-baigia. Turime sąmoningai pri-siimti atsakomybę už šių idealų perdavimą ateities kartoms.“

Ministras pirmininkas A. Butkevičius savo laiške pabrėž-damas vieno ryškiausių JAV prelidentų vaidmenį teigė: „Ab-raom Lincoln išmintingai ir drą-saus vadovavimo atgarsiai bei gyvenimo darbai siekia kur kas toliau nei Jungtinės Amerikos Valstijos. Gerbiamas už besąlygišką atsivadimą savo Valstybei, laisvės ir demokratijos principams, Prezidentas Lincoln tebėra sektinas pavyzdys viso pasaulio politikams.“

Lietuvos vadovų laišakai nuo šiol bus saugomi unikaloje muziejaus ko-lekciijoje, kurioje sukaupti tiek 1865 m. po JAV prezidento A. Lincoln žūties gauti valstybių vadovų laišakai ir užuojautos, tiek dabartinių pasaulio va-dovų mintys apie šios iškiliios asmenybės paliktą neišdildomą pėdsaką, mi-nint 150-ąsias jo mirties metines. Visi laišakai taps nuolatinės bibliotekos ir muziejaus kolekcijos dalimi, su kuria galės susipažinti Springfieldo gy-ventojai ir svečiai. Ši kolekcija yra prieinama internetu (svetainėje www.citizenlincoln.org), ateityje planuojama išleisti dalies laiškų spaus-dintą rinkinį.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Generalinis konsulas M. Gudynas ir Illinojaus atstovų rūmų pirmininkas M. Madigan.

Skaitmeninių laiškų ekspozicija A. Lincoln Prezidentinėje bibliotekoje ir muziejuje